

ELOFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HÍRDETÉSEK:

4-hasábos petit sor egyszer 20 fl,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitólét petit sora 40 fillér.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 181.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

Arad, 1910.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, február 27.

Mai számunk főbb közleményei:

Barabás Béla a függetlenségi pártok egyesüléséről.
Müller Károly nem vállal mandátumot.
Négy gyerek regénye.
Orvos és nevelő nő póré.
Egy aradi tlu harca a családjával.
Az inzultált járásbíró.
Az aradi színház állandósítása.
Az öreg asztalosmester versel.
Amiről beszélnek.
Kulcszatitkok.
Senki többet — harmadszor!
Tarkaságok.

Az utolsó tulipánok.

Arad, február 26.

Amikor már lehervadtak az emailvirágok, diszitói a hazafias gomblyukaknak, akkor még maradt néhány. Ahogy az üvegházi virág tulé a kertit, úgy maradtak meg ezek az olyan környezetben, ahol a hatalom, a befolyás üvegházi melege táplálja a tulipánokat és azok viselőit. Különös véletlenkép a főispánok környezetében virultak az utolsó, tü-gyökerű tulipánok. S most, amikor ezek a főispánok nem adhatnak semmit a hatalomból, a tekintély eszközeiből, mert már nem főispánok: halálra konyultak az utolsó tulipánok.

Nem maradt meg tehát semmi emléke annak az időnek, amikor őket ültették és amikor olyan buján virágoztak. Nem is hoztak olyan változást, amely maradandó lett volna. Az osztrák portékából többet hoznak be,

mint azelőtt. A bojkottnak csak gyöngeszimboluma volt, de szerszáma nem. S akik, egy esztendő előtt, a török kikötők hajórakodó munkásairól olvastak, azok csodálkozva láthatták: hiszen tulipán nélkül is lehet bojkotálni! Ugyanolyan képtelenségnek tetszett ez, mint Mészáros Lázár hadügyminiszter előtt — Petőfi Sándor szerint, — ha valaki nyakravaló nélkül akarja megvédeni hazáját. Pedig talán tulipán nélkül lehet jobban. Aki a színes tüt föltűzte, úgy képzelte, hogy ezzel elvégezte dolgát a nemzeti eszmével, — s hozatta Bécsből a kelengyét, Karlsbadból a cipőt.

Semmi se maradt meg. Fedák Sári, a nemzet tulipánhölgye — bécsi színésznő lett, azután visszavonult. Kell ennél élesebb, gyilkosabb ellentmondás. Zsazsa, aki a Váci-utcán úgy osztotta az osztrákok ellen lázító tulipánokat, mint Laborfalvi Róza 1848. március 15-én a kokárdákat, — Zsazsa megtanult németül és az osztrákokat gyönyörködtette felülmúlhatatlan művészetével. Vagy talán ez is hazafias mellékcélal történt? A kereskedőt, aki épp tizedszer lett fizetéseképtelen, megrohanták, miért teszi ezt. A cinikus boltos azt válaszolta: „tisza hazafiságból. Azt akarom, hogy az osztrák gyárosok, az én gaz hitelezőim, minél többet veszítsenek.” O Zsazsa, — talán kegyed is azért szerződött igen magas gázsira Bécsbe, hogy minél több pénzük menjen elátkos Ausz-

tria színházlátogatóinak, s hogy ez az összeg Fedák Sári telekkönyvi lapjain keresztül magyar földre jusson?

Még az olyasmik se maradtak meg, amiket nem lehet kézzel megfogni, sulylyal lemérni. A tulipánstílus, ugy-e emlékezik erre az újságokból, meg a képviselői beszédekből, elkopott, humoros lett, akár a hatvanas esztendő íróinak szentimentalizmusa. Ennek a tulipánstílusnak nemcsak illata volt, de tüskéje is, amely belekarcolt mindenbe, aki valaha más párthoz tartozott, mint amelyik a tulipánokat leszedhette. Utoljára Justh Gyula elevenítette föl, minapi beszédében ezt az elavult beszédmodort, — milyen másképp hangzott, mint azelőtt. Akkor a battonyai pohárköszöntő is menydörgésként szólt, most a nehéz, ultimátumot hirdető programbeszéd se hangzik erősebben, mint egy olesótózt, zártkörű asztaltársaságban.

Valami emléke talán van, — ha van. A tulipán-pénzek. A közhit valamikor millióknak hitte ezeket, — hiszen ennyinek kell összegyűlni, a mikor a nemzeti fölbuzdulást Magyarország első asszonyai, a mágnásnők aknázzák ki egy igazán szép, nagy cél javára. Azután kiderült, hogy százazrekre se ment föl. A mi volt, azt is bizonyára fölhasználták, talán valami iparvédekező, valami hazafias célra: az eredményét, a hatásának nyomait nem láttuk. Sőt leghamarabb hűtlenek lettek a tulipán-mozgalom-

Lili a nézőtérrel.

Irtá: Szomaházy István.

(Lili-előadás a színházban. A zsúfolt nézőtér melankólikus hangulatban figyel a Lili-asszony és a trombitás örökszép duettjére. Egy vidéki ur a földszint hatodik sorában a szeméhez emeli a gukkerét.)

A trombitás (a színpadon énekel):

Ah, hányszor nem jutott eszembe
A tábor csöndes éjjelén!
Önt láttam ébren, szenderegve...

Lili (folytatja):

Szép lánykori emlékeim!
Magam is hányszor álmodoztam,
De ah, most már asszony vagyok.

A trombitás.

Nem kérdezem, hogy ön mi mostan,
Mert én csak arra gondolok,
Hogy ah, hogy tudtam ellenállni,
Mikor mint serdülő leány
Elkezdett trombitálni, trombitálni,
Bájosan az ezred-trombitán...

A vidéki ur (önfelédten): Milyen poézis!
Milyen csoda hangulat! Lili maga az élet, Lili a vágyak, a remények, a borongások, a rezignáció édes és fájdalmas költészete! Ah Lili, Lili...

A felesége (boszusan): Talán nem szavalnál ilyen hangosan! Az egész sor léged nevet!

A vidéki ur (ijedten): Mit mondasz édesem?

A felesége: Türtőztessd kissé a lelkesedésedet, nem kell az egész osztálynak látni, hogy szerelmes vagy a primadonnába!

Az ur: Szerelmes vagyok a primadonnába?

A feleség (keserűen): A kis ártatlan! Nem is tudja, hogy mit mondott! Ugy nézel a színpadra, mint egy krokodil...

Az ur: Különös! Hogyan néznek a krokodilok a színpadra?

A feleség: Kérlek, ne tettesd magad ilyen együgyűnek.

Az ur: De édesem, — csak nem veszed rossz néven, hogy egy irodalmi műfaj iránt lelkesedem!

A feleség (felkacag): Haha, — egy irodalmi műfaj iránt! Szeretem az olyan irodalmi műfajokat, a melyeknek szöke hajuk van!

Az ur: Zsófi, ne légy unalmas! A Liliről a világ összes műtészeti elismerték, hogy oly bájos, költői és finom, mint egy szorrentói éjszaka!

A feleség: Szeretném látni, hogy ez a Lili akkor is ennyire kibozna-e a sodorból, ha Kassai vagy Solymosi ur játszaná.

Az ur (összintén): Ugy gondolom, hogy nem.

A feleség (diadalmasan): Lám, elismered hát, hogy tulajdonképpen a primadonna tetszik neked! És még az irodalmi műfajjal takarózik, — egyszerű!

Az ur (haragosan): De édesem, csak nem kívánsz, hogy Kassai ur játsza el Lilit?..

A feleség: Én nem kívánok semmit, — de kár olyan dühbe jönnöd azért, hogy én nem vagyok szerelmes Lili kisasszonyba...

Az ur (határozottan): Zsófi, fölszólítalak, hogy ne csinálj botrányt!

A feleség: Talán azt kívánsz, hogy én is verseket szavaljak hozzá?

Az ur (magánkiül): Az egész világ konstata, hogy Lili mély igaz, könnyed, grációzus, mint egy májusi álom!... Azt hiszem, jogom van hozzá, hogy e véleményemet kimondjam... Tíz éve penészesedem otthon az irodában...nem hallottam egy szép dalt...egy szép verset...nem volt semmi, ami a véretem mozgásba hozta volna...Lili az ifjúságomat juttatja az eszembe...a fiatal éveim bohóságát...a szükkölködés édes, feledhetetlen, soha vissza nem térő napjait...Lili egy melódia...egy fülbelopózó, bánatos igazság...egy álom, mely a való életet mimeli...Nincs mit szégyenelnem, hogy elkábit a poézis...mintha egy gyermekkori erdőben járnék, a honnan a rég elszállott illat csap felém... A Lili nótái egy falusi kocsiszínben is megindítanak...mert a Lili könnyed csevegésében az emberiség nagy tragédiája tükröződik vissza...

A feleség (makacsul): Hát akkor miért nem tetszenék neked, ha Kassai ur játszaná?

Az ur: Ostobaságokat beszélsz!

A feleség: Ostobaságokat... ugy-e... mert nem nézem türelmesen, hogy nyilvánosan szerelmet vallasz Lili kisasszonynak... Ezért jöttél föl Budapestre, hogy idehozz...hogy kétezer

hoz a mágnásasszonyok, a kik egy rövidéletű, kevésbé izgató sportnak örömet élveztek ki benne.

De mégis megmaradt néhány beteg, özvegy tulipán. A miniszterek, a főispánok, meg némely képviselők környezetében. Azok az emberek, a kiket hivataluk, érdekeik, különös céljaik erre a környezetre utaltak, ilyen módon szólhattak néha a feleségükhöz: „asszony, add ki a fiókomból a tulipánt, ő méltóságához vagyok hivatalos.”

Akkor se, most se volt az őszinteség virága a tulipán. Akkor egy szép, derék nemzeti föllelkesülést, a magyar dolgok, magyar eszmék megbecsülését jelentette volna. Nem vetették komolyan a terjesztői, nem tudták átérteni a viselői. Most a főlebbvalónak, az előkelőbbnek való kedveskedés volt az üvegházi tulipán. Mikor már ezt a célt se tölthette be, — hát végkép kipusztult, kiveszett a koalíciós kerteknek ez aszomoru sort ért virága.

Barabás Béla

a függetlenségi pártok egyesüléséről.

A fuzió és a választások.

Távirati tudósítás.

Arad, február 26.

Barabás Béla dr., az országos függetlenségi és 48-as Kossuth-párt alelnöke tegnap este tudvalevőleg felkereste a Justh-párt körhelyiségét és ott több képviselővel tárgyalt a két 48-as párt egyesítése érdekében. Barabás békeakciója nagy érdeklődést keltett politikai körökben, ahol azt ma élénken tárgyalták. Egy fővárosi hírlapíró megkérdezte az akció felől Barabást, aki ez ügyben érdekes nyilatkozatot tett.

— Igaz-e, kérdezte az újságíró, hogy képviselő ur az általános választói jog alapján közvetíti a két párt egyesülését?

— Az alap — válaszolta Barabás — nem az. Ma ez a kérdés nem aktuális olyan értelemben, hogy ennek megvalósításával a kormány komolyan foglalkoznék. Hiszen mindenki tudja, hogy a mikor a kormány az új népszámlálás bevezetéséről beszél és amikor benn a kormánypártban is széles ellentétek vannak a kérdésben, akkor ezt aktuális és őszinte kormányzati programnak tartani nem lehet. Én minden megbízás nélkül, tisztán a magam elhatározásából felmentem a Justh-párt körhelyiségébe, hogy az egyesülés lehetőségeit puhatoljam. Azért mentem, mert én híve vagyok az egyesülésnek, még pedig az ősi függetlenségi program alapján. Szerintem ma e tekintetben nincs is nézeteltérés. Személyi nehézségek vannak, amelyeket véleményem szerint úgy lehet kiküszöbölni, hogy a két párt vezetői közül egymásra találjanak azok, akik őszinte becsúlással és rokonszenvvel viseltetnek egymás iránt és akik nem tekintenek egyebet, mint a közös célt: küzdeni a kormány ellen.

Tény, hogy ma még az egyesülésnek sok akadálya van. De hogyha az én fűszerte óhajom ellenére sem sikerülne a két pártnak a választások előtt való egyesítése, az sem volna olyan nagy szerencsétlenség magára a függetlenségi eszmére nézve. Végre is, ha egy kerületben egy Kossuth-párti egy Justh-pártival kerül szembe, mindegy, hogy melyik győz. Nekem mindegyik egyformán kedves. Ha pedig kormánypárti lenne a harmadik jelölt, akkor a pótválasztásoknál a kimaradt párt mindig a másik függetlenségi jelöltet támogatná. Én csak olyan kerületbe megyek a Kossuth-párti jelölt támogatására, amelynek képviselője eddig is Kossuth-párti volt.

Az újságíró ezután arról kérdezősködött, hogy tényleg vannak-e ellentétek a Kossuth-pártban a választói jog tekintetében?

— Nézeteltérések vannak. Vagyunk sokan, akik a legdemokratikusabb választói jog hívei vagyunk, viszont mások rezerváltabb álláspontra helyezkednek. De erről csak akkor kell döntenie, ha előttünk lesz a törvényjavaslat. Ez semmi esetre sem akadályozza meg az egyesülést.

Müller Károly

nem vállal mandátumot.

Az aradi Justh-párt zászlóbontása.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 26

Müller Károly országgyűlési képviselő ma este a Magyar Király-szállodába értekezletre hívta össze a függetlenségi párt híveit. Kevesen jelentek meg az érdeklődők, mert — mint Müller kijelentette — rosszul volt előkészítve az értekezlet. Érdekes események történtek azonban az értekezleten. Müller Károly bejelentette, tekintet nélkül arra, hogy már történt pártszervezkedés, ő függetlenségi pártnak csak azt ismeri el, melynek a Justh-párt programja a hitvallása és eme programmal fog a választási harcba menni.

Kijelentette továbbá azt is, hogy a párt jelöltjének személyére vonatkozólag a központtal fog tárgyalni Budapesten. Szavaiból — habár direkte nem is nyilatkozott — az volt érthető, hogy ő Aradon mandátumért nem fog küzdeni.

Müller Károly a következőket mondotta: — Felszólítottak elvbarátaim, hogy pártszervező közgyűlést hívjak egybe. Én ezt nem látam szükségesnek, mert Aradon a függetlenségi pártot már nem kell megszervezni. Szervezetten és készen állunk ama program alapján, amelyet akkor adtam, mikor a párt bizalma engem elnökké választott. Ennek a pártnak a programja az önálló bank, az önálló vámtérület és az általános és titkos választói jog. Tiszteletben tartom én mindenkinek jogát és szervezhet pártot bárki. Erre már volt példa Aradon a legutóbbi választáson, mikor több párt állott szemben egymással. De az anyapárt, mely akkor alakult meg, mikor én elnöke lettem, intakt és fennáll s viszi a maga zászlaját előre. Eltekintve attól, hogy képviselőválasztás előtt állunk, az ősszel a törvényhatósági bizottsági tagválasztásokra is kell készülnünk, mint az aradi függetlenségi pártnak.

Mi aradiak nem változtunk, programunk ugyanaz ma is, ami a Justh-párté és ezért maradtam én tagja a Justh-pártnak és folytattam ezt a megbízást, melyet önkéntől kaptam.

Eleget akartam tenni több polgártársam óhajának és értekezletet hívtam össze. Kevesen vagyunk itt, mert én rosszul hirdetem meg annak megtartását. Nekünk más feladatunk

ember előtt kompromittálj... (könyezve) Tíz év óta semmi sem akadt, ami a vérét mozgásba hozta volna!... (hangosan) Nem így beszéltél nyomorult, mikor a kezemet megkérted!

Az ur (szikrázó szemmel): Zsófi!

A szomszédok (erősen sziszegni kezdenek. Több hang: „Csöndet kérünk!” „Ne diskuráljanak a színházban!” „Botrány!”)

Az ur (halványan): De ilyen szígyen!

A feleség: Még az idegenek is megsohajlják!

Lili (befejezi énekét a színpadon. Zúgó taps a ház minden részében. A ze. ekből egy fehér és vörös kaméliából álló bokrétát nyujtanak föl a színpadra.)

A feleség (izgatottan): Tamás, — kitől ered ez a bokréta?

Az ur (vállat von): Nagyszerű, kérdezd meg a nagydobostól, az nyujtotta föl...

A feleség: Tamás, — ezt a bokrétát te vetted!

Az ur: Becsületekre, nincs józan eszed!

A feleség: Ma másfélóráig távol voltál, — azt mondtad, hogy a kongresszuson jársz, — Tamás, te akkor rendelted a bokrétát!...

Az ur (szeliden): Édesem, — elég a tréfából... végre is, már túl vagy azon a koron, mikor az embernek még nem nőtt be a feje lágya...

A feleség: Nem fogsz tévútra vezetni... nagyon is jól ismerem a multadat... Mikor Ligeti kisasszony az Arany Csillag nagytermében Szerpolettet játszott, te adtad át neki a hat

személyre szóló leveses-készletet a dombegyházi fiatalság nevében...

Az ur (még mindig szeliden): Zsófi, az tizenkét év előtt volt... Zsófi, akkor még nem is tudtam, hogy a világon vagy... Zsófi, legyen elég, ha jót akarsz...

A feleség: Az a bokréta legalább száz forintba került... és tölem még egy huszforintos kalapot is sajnál...

Az ur (magánkívüli dühében nagyot csap az előtte ülő kopasz ur koponyájára): Elég!

A kopasz ur (megrémlve): Segítség!

A szomszédok (hangosan): Egy örült! Botrány, hogy az ilyen embert ide bocsátják...

Lili (a színpadon, ijedten abbahagyja a szerepét.)

A rendőrtisztviselő (általános zaj között az idegen urhoz lép): Kövessen.

Az ur (megtörve): No de ilyen szígyen.

A feleség (sirva): Így kompromittálni engem!

A kopasz ur: Adjanak hideg borogatást! Azt hiszem, hogy beütötte a koponyámat!

(Az ur, a felesége, a rendőrtisztviselő végre kivonulnak a nézőtérrel. A rendőrtisztviselő bekiséri a házaspárt a kapitánysághoz, ahol kellő igazolás után éjfél táján szabadon bocsátják őket. Férj és feleség helyet foglalnak egy fiakkeroen és fogadjuk felé hajtának.)

Az ur) szólanul ülnek a kocsiában.

A felesége) Az ur néha nagyokat sóhajt.

Az ur (tiz percnyi hallgatás után gyanus gyöngédséggel): Türed föl köpenyeged gallérját... odakünn hideg van...

A feleség: Bánnád is te, ha meghalnék... Az ur: Zsófi, ne beszélj így... Azt akarod, hogy megrepedjen a szívem?...

A feleség (cis-moliban): Törödsz is te én velem... világ csufjára bocsátasz, mert más a véleményem, mint a tied... Elvégre olyan emberek is akadhatnak, akik Lilit rossz darabnak tartják...

Az ur (jámború): Hát ki mondta, hogy a Lili jó darab?

A feleség (csodálkozva): Ki mondta?

Az ur: Nos, hát ki mondta?

A feleség: Azt hiszem, hogy te mondtad, Tamás... Meglehetősen hevesen mondtad...

Az ur: Én? Zsófikám, te álmodsz.

A feleség: Hát akkor min veszünk össze a színházban?

Az ur: Azt mondtam, hogy a Lili és trombitás duettje, mint zeneszám egészen ügyes... Tudod, hogy mindig bogaram volt a szép muzsika... Dombegyházán is én alapítottam meg a polgári dalegyesületet...

A feleség: De hiszen meg akartál verni, mert nem lelkesedtem a Lilidért...

Az ur: A zenéért édesem, a zenéért... Ab, Zsófi, hazai zeneirodalmunk még mindig oly sajnósan nélkülözi a magasabb műdalokat!

A feleség (szelid bánattal): Odabenn egészen másképp beszéltél...

Az ur: Biztosítalak édesem, hogy tévedsz! Mit nekem a frivol Lili, mikor te itt vagy, aranyos Zsófikám...

A feleség: Tamás... a szívedből beszélsz?

nincs, minthogy megmaradjunk ama program alapján, melyet negyven esztendő óta vallunk és akkor a mi pártunk szervezve van.

Ami a harcra készülést illeti, annak módját tessék reám bízni a jövőben is, mint azt a múltban tették. Most is felkeressük a polgárságot mind a négy kerületben és csatára szólítjuk. Ha huszad magammal maradok, akkor is fogunk Justh-párti jelöltet állítani és a választási harcra megyünk. Hogy mely pártok csatlakoznak hozzánk, azt nem tudom, de mi Justh programjával állunk vagy bukunk.

Megalkuvás csak akkor lehetnebb a pártban, melynek én vagyok elnöke, ha engem eltávolítanak az elnöki székből. Aradon erős a függetlenségi anyapárt, mert nem engedte változtatni elveit. Ez a párt fenn is fog maradni. Győz-e vagy nem, az mellékes.

Azt kérde, miért lenne sürgős a harci készülődés?

Ki garantirozza, hogy március 24-én lesz a Házfeloszlás. Ezt azért kérde, mert nem akarom a polgárok idejét igénybe venni, mikor arra szükség ninc. A mi hivatásunk dolgozói kell és pénzük sincs, hogy politizáljanak. Egy hét leforgása alatt talpra állhatunk és ha a Ház feloszlik, még mindig van idő kilépni a porondra.

Értelmes az aradi polgár, aki maga csinálja meg programját és néhány nap alatt a polgárság felkérhető, hogy érvényesítse jogait. Hogy miként érvényesítse, azt mindenki tudja.

A közgyűlés elé kész program kell és kész program a jelölt, akivel az ember nyilvánosság elé léphet. A jelöltben garancia legyen, hogy a programot nemcsak valja, de be is tartja.

Eddig még nem tudtam a jelölt nevét bejelenteni önöknek. Jövő héten Budapestre utazom és tárgyalok a központtal. De csak az lehet a jelölt, akit önök akarnak, akiben önök bíznak meg, a központ irányítása még nem jelentheti, hogy akaratunkat neki alá vessük. A jövő heti értekezleten már, azt hiszem, hogy a jelölt személyét az említett szempontoktól megírhatjuk és ha bizalmunkat nem tudja megnyerni, akkor keresünk megfelelőbbet.

A választási küzdelem előkészítését méltóztatassanak rám bízni, én annak eleget fogok tenni. Midőn köszönöm megjelenésüket, kérem, hogy hatalmazzanak fel, hogy ebből az értekezletből sürgőnyileg üdvözlölhessem Justh Gyulát, Batthyány Tivadart és Holló Lajost. Az értekezlet tudomásul vette Müller kijelentéseit.

Ezután Nagy Sándor dr. a párt híveit Müller Károly iránti feltétlen politikai és egyéni bizalomra szólította fel és azt indítványozta, hogy az értekezlet mondja ki: az aradi függetlenségi párt csak oly jelöltet támogat, aki a Justh-párt tagja.

Az ur (megfeledezve magáról): Már ugyan, honnan az ördögből beszélnek?... (Széliden.) A szivemből édes, a szivemből...

A feleség (szemrehányással): Még annak a kopasz urnak is a fejére ütöttél!

Az ur: Dehogyan... tapsoltam... Budapesten ez a szokás...

A feleség (bámulva): Hogy az előtte ülők koponyáján tapsolnak?

Az ur (jóakarattal): Persze...

A feleség (közelebb húzódik a férjéhez): Te rossz... te csélsap... te korhely...

Az ur (kedveskedve): Mu — te önféjű mókuskám! (Magában.) Ha ki nem békitem, megkeresi otthon az életemet! Tűnődve.) Mi is ütött hozzá, hogy előtte így elárultam az érzéseimet?... (Szomorúan.) Édes, szép, bánatos Lilim, — egy percre feltámasztottad az ifjúságomat, egy percig azt hittem, hogy még mindig a könnyelmű, szereltem, bátor kis joghallgató vagyok, a ki a régi Lilinek tapsolt... Pedig... ah, milyen egyhangú, unalmas, szürke, keserű az élet... Lili egy álom és nekem nem szabad álmodoznom többé... Eljünk úgy, ahogy lehet!... (Fenszóval.) Nem fázol cicuskám?... (Megcsiklandozza a felesége tenyerét. Enyelegve.) Kerekecske, dombocska, elszaladt a nyulacska, fogd meg! (Melankóliával, magában.) Nyomorult opportunist! (Halkan dudolgatni kezd.)

„Elkezdett trombitálni, trombitálni Bájosan az ezredtrombitán“...

Orvos és nevelő nő pöre.

Pikáns ügy az aradi törvényszék előtt.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 26.

Az aradi polgári törvényszék mai tanácsülésében rendkívül érdekes kártérítési pörrel foglalkozott. Rieder Adrienna nevelő nő hateres korona erejéig kártérítési pört indított Rosenthal Zoltán dr. gurahonci gyakorló orvos ellen. Keresetében azt mondja, viszonya volt a doktorral, aki e viszony következtében öt betegget tette. A pör története különben a következő:

Kiskoru Rieder Adrienna, — mint ezt hosszú keresetében elmondta, — előkelő szülők gyermeke. Atyja főtisztviselő volt Laibach város szolgálatában, anyja egy osztrák mánás familia sarja. Rieder Adrienna korán árvaságra jutott. Még mint egészen fiatal leány a laibachi kolostorban nevelkedett és itt maradt egész tizenhét éves koráig. Mivel minden támasz nélkül magára maradt, kenyerkereset után kellett néznie. Nagy műveltségénél fogva, mint nevelő nő könnyen kapott állást egy bécsi előkelő családnál, ahol huzamosabb ideig volt alkalmazásban. Mikor ettől az állásától megvált, 1907-ben Magyarországra jött, ahol az arad-megyei Gurahoncon Weiszberger Mór nagykereskedő meghívására, annak családjánál mint nevelő nő kapott alkalmazást. Ez történt 1907. szeptember hó 1-én.

Itt kezdődik az én szerencsétlenségem — írja keresetében Rieder Adrienna. — A Weiszberger család háziorvosa Rosenthal Zoltán dr. volt. Ez az ember többször eljárt a Weiszberger házhoz és „szemet vetett rám“. Tüzesen udvarolni kezdett nekem. Én féltem tőle, nagyon tapasztalatlan voltam. Miután szenvedélyes ostromával nem ért cél, mert én minden intim közelségét erőlyesen visszautasítottam, az orvos segítő társ után nézett, akinek segítségével célt érhessem. Ezt Vámosi Péter gurahonci gyógyszerész személyében találta meg.

Ettől kezdve nem volt nyugtom a gyógyszerésztől. Valahányszor látta, hogy a nevelő nőre bízott gyermekekkel sétálok, azonnal hozzám csatlakozott és hosszasan beszélt nekem az orvosnak irántam tanúsított mélységes vonzalmáról. Elmondotta nekem, hogy Rosenthal dr. engem nőül akar venni, de ezt egyelőre nem teheti meg, mert családi okok ebben megakadályozták. A gyógyszerész állhatatosan kért, hogy tegyem meg azt, amit az orvos kíván, ellenkező esetben eljátszom a szerencsém. Én ilyenkor mindig azt kérdeztem Vámosi gyógyszerésztől: dehát mit akar tőlem a doktor ur? — mire a gyógyszerész kitérő feleletet adott.

Mikor a gyógyszerész engem már jól előkészített, egy este, 1907. november 19-én, a Weiszberger gyerekekkel elmentem a Vámosi gyógyszerészhez. A gyógyszerész örömmel fogadott bennünket, a gyermekeket bevezette a feleségéhez, engem pedig egy különbejárati szobába kéretett. Itt külső és belső küzdelem után, megtörtént velem, amit Rosenthal dr. nem hajlandó jóvá tenni. Weiszbergerék házában egy hétig betegem feküdtem. Rosenthal dr. is oda jött és sajnálkozásának adott kifejezést a történetek fölött; kijelentette, ha tudta volna, hogy ilyen súlyos következményei lesznek, nem érintett volna. Vigasztalt. Azt mondotta, hogy jóvá teszi bűnét, nőül fog venni, de ezt csak egy év múlva teheti meg. Én azután folyton betegeskedtem és egy rémes dolognak jöttem tudatára. A Weiszberger-család szolgálatát 1908. április 15-én elhagytam. Aradra kerültem, ahol P. J. dr. orvosnál nyertem nevelő női alkalmazást, de ott oly súlyosan megbetegedtem, hogy az állást két hét múlva el kellett hagynom.

Nagy nyomoromban többször írtam Rosenthal dr.-nak segélyért, aki küldött is részemre kisebb összegeket.

A keresetet azaz végzi Rieder Adrienna, hogy 6000 koronát követel az orvostól, mert — szerinte — az orvos barátkozása tette őt beteggé.

A pör referense, Horváth János törvényszéki bíró ma vitte az ügyet a törvényszék polgári tanácsa elé. A törvényszék azonban, mielőtt ítéletet hozna az ügyben, elrendelte, hogy a budapesti második számú női sebészeti

klinikáról szerezzék be a felperes nő betegségének mibenlétéről és tartamáról szóló bizonyítványt. Elrendelte továbbá, — miután az eddig kihallgatott szakértők ellentétes véleményen vannak — újabb orvosszakértőknek meghallgatását arra nézve, hogy az orvossal állítólag folytatott viszony milyen okozati összefüggésben lehet Rieder Adrienna betegségével.

Négy gyerek regénye.

Egy aradi család Münchenben.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 26.

Egy aradi iparoscsalád megható regényes sorsáról szól az alábbi közlemény.

Az állami gyermekmenhelyeken sok érdekes kis gyermek részesül a neveltetés áldásában. Elhagyott, árva gyermekekből nevel a gyermekmenhely csodatevő ereje hasznos, munkás, értékes embereket. És mióta a gyermekmenhely intézménye országosan szerveződött, mióta hatalmas állami és társadalmi segítségével támogatják ezt a humánus, nagyjelentőségű intézményt, azóta a gyermekmenhelyek munkája megsokszorozódott. A gyermekmenhely nagy családjába a legkülönbözőbb társadalmi és nemzeti rétegekből kerülnek a kis gyerekek. És mindből jó, hasznos, munkás magyar ember válik. Sok mindenféle gyerek kerül össze ezeken a menhelyeken. Például a gyermekmenhely nevel Nagyváradon két indián gyereket, akik a Buffaló cirkusszal kerültek Nagyváradra.

Most, legújabbán, négy német, müncheni gyermeket nevel a váradai gyermekmenhely. Valóságos regény az, hogy hogyan kerültek a német gyermekek Nagyváradra. Évekkel ezelőtt egy Eszes Sándor nevű aradi iparos kikerült Münchenbe, ahol szorgalmasan dolgozott és egy kis vagyonkát is szerzett magának. Később megnősült, — elvett egy müncheni polgárleányt. A házasságból négy gyermek: két fiú és két leány származott. A kis család boldogságát egyszer csak megrontotta a betegség. Az anya tüdővést kapott; az apa is betegeskedni kezdett. Tavaly meg is halt az anya; Eszes Sándor pedig oly beteg lett, hogy nem tudott többé dolgozni, kenyeret keresni családjának. A legnagyobb nyomorba jutottak lassan-lassan. Teljesen elhagyottan volt a család a nagy német városban. Nem volt kihez fordulniok segítségért.

Ekkor a müncheni osztrák-magyar konzulátus vezetője: Zichy Tivadar gróf meghaltotta a nyomorgó magyar család sorsát. Megsajnálta őket és kivitte, hogy a négy gyermeket a budapesti országos gyermekmenhely igazgatósága gondjába vegye és felneveltetésükről gondoskodjék. Így került a négy gyermek Magyarországra és később a nagyváradai gyermekmenhelyre, ahová beosztást nyertek.

A négy német gyermeket most Csillagvárosban özv. Szőkéné neveli. A legfiatalabb négy éves, a legidősebb tizenegy éves. Kettő közülük a csillagvárosi elemi iskolába jár. Valamennyien csodaszép gyermekek; szépségükkel általános feltűnést keltettek Csillagvárosban, ahol a nép természetesen legendát szőtt már róluk.

Azt beszélük, hogy valamennyien egy német császári hercegnő gyermekei és azért oly szépek, mert királyi vér folyik ereikben. A kis gyermekek roppant értelmesek; nagyon szeretnék magyarul tanulni, de még idáig nagyon kevés magyar szót tudtak elsajátítani, különben nagyon elevenek, vigak. Ők a legokosabb gyerekek most egész Csillagvárosban.

Az inzultált járásbíró.

Fogházra ítélt nagyhalmágyi ügyvédjelölt.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 26

Kövár Lajos nagyhalmágyi ügyvédjelölt és Gálffy Lajos halmágyi kir. járásbíró között a múlt év június havában a nagyhalmágyi parkban történt összeszólalkozásból kifolyólag, bizonyos incidensek merültek fel, amelyeknek elintézését a felek lovagias utra terelték. A lovagias eljárás folyamán összeült becsületbíró-ság úgy találta, hogy Gálffy bíró Kövár Lajos ellen nem használt sértő kifejezéseket és úgy a lovagias elégtételadás szükségét nem látta. Ennek dacára a bíró sajnálkozását fejezte ki a dolog fölött.

Kövár azonban nem elégedett meg a becsületbíró-ság határozatával, hanem úgy találta, hogy katonatiszti rangjának megfelelő elégtételt kell vennie. Ezért a becsületbíró-ság határozatát követő napon délelőtt bement a nagyhalmágyi vendéglőbe, ahol tudomása szerint Gálffy tartózkodni szokott. A járásbíró tényleg ott volt, a főszolgabíró és még néhány ur társaságában. Kövár, amint a terembe lépett, odament a járásbíróhoz és e szóval:

— Nesze! — egy izben öklével úgy szájon ütötte Gálffyt, hogy az 8 napon belül gyógyuló könnyű testi sértést szenvedett.

A járásbíró könnyű testisértés vétsége miatt feljelentette Kövárt a nagyhalmágyi járásbíró-ságnál; az ügyvédjelölt kérelmére a királyi Kuria az ügy elbírálására a buttyini járásbíró-ságot delegálta.

A buttyini járásbíró-ságnál a múlt év december hó 29-én volt a tárgyalás, ahol a járásbíró ügyvédje, Krenner Zoltán dr. által fentartotta vádját, Kövár Lajos pedig viszonzódat emelt a járásbíró ellen szóbeli becsületsértés miatt. A járásbíró-ság Kövárt könnyű testisértés vétsége miatt 200 korona fő- és 50 korona mellékbüntetésre ítélte, míg a járásbíró a viszonzó alól felmentette. Annak az ítéletnek érdekes volt az indokolása. Enyhítő körülménynek vették, hogy Kövár féltette tartalékos tiszti rangját.

Felelőzés folytán ma tárgyalta az ügyet az aradi törvényszék Aknay Andor bíró elnöklésével. A törvényszék a Krenner dr. által előterjesztett felelőzésnek helyt adott és a járásbíró-sági ítélet megsemmisítésével Kövár Lajos *nyolc napi fogházra* és 20 korona pénz-büntetésre ítélte, míg az ítéletnek azt a részét, amellyel a járásbíró-ság Gálffy bíró felmentette, — *helyben hagyta*. Elrendelte ezenkívül a bíróság, hogy az ítéletet jogerőre emelkedés után az ügyvédi kamarához tegyék át.

VIDÉK.

Ünnepelt elnök. A pécskai izr. hitközség szép ünnepélyt rendezett Roth Ede, a Chewra Kadisa gondnokának — ki e hivatalt 35 éven át viseli — 80-ik születésnapjának fordulójára alkalmából. A hitközség és a Chewra Kadisa elnökei az előjárósággal, a magyarpécskai tűzoltó egyesület, melynek főparancsnoka volt, kivonult a tisztelegtek az ünnepelt házában. Délután 3 órakor a hitközség gyűléstermében díszközgyűlés volt, melyet Iritz Manó elnök nyitott meg. Az ünnepelt érdemeit Dózsa Dezső, a Chewra Kadisa elnöke méltatta szép szavakban, végül a hitközség gyűléstermében elhelyezett arcképét leplezték le. Este 100 terítékű estebéd

volt, melyen szép tósztokat mondtak az ünnepeltre tisztelői. Zenésző mellett reggelig tartott a mulatság, mely táncsal végződött. A lakoma a Heller-féle vendéglőben volt.

Az öreg asztalosmester versei

Nagy Imre „kötete” és találmányát.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 26.

A Kápolna-utca egyik házában pincelakásában van Nagy Imre asztalosmester műhelye. A hetvenhárom éves derék iparosról csak kisszámú vevőkörzsége tudja, hogy milyen ügyes kezű és még inkább milyen ötletes asztalos, de azt még kevesebben tudják, hogy a fűrés és a gyalu mellett a rímeket is nagy szeretettel és nem kis ügyességgel kezeli. Pedig az öreg mester már vagy husz év óta ismeretségben van a Muzsával és bár viszonyuk nem egészen törvényes, mégis egész kis kötet vers tanuskodik annak gyümölcséről. Ezt a kötet verset óvja a nyilvánosságtól az öreg Nagy Imre, alig mutogatja valakinek és mikor véletlenül tudomást szerezünk róla s meglátogattuk az öregot, szerényen szabadkozva mondotta:

— Nem a közönségnek való versek ezek, jó uram! Csak magamnak firkáltam azokat, mikor már este elfáradtam a munkában, inkább játékból, mint hivatásból. Uri költők valók a közönségnek, nem pedig az én gyöngye zöngeményeim.

Nagynehezen mégis rávettem az öregot, hogy megmutassa a verseit és elmondja, hogyan jutott a versíráshoz. 1869-ben került Aradra Szentesről. Asztalosmester volt, de mivel Aradon akkor nem volt képfaragó, képfaragó lett. Vagy husz évig dolgozott 5—6 bécsi segéddel előkelő aradi üzletek részére. Jól is ment a dolga mindaddig, míg az állam nem avatkozott bele mesterségébe és a rabokat nem fogta rá képfaragó és dísz-munkákra. Ekkor nehezebb napok virradtak az öregre; alig volt munkája a rab-konkurrencia miatt és családját — feleségét és leányát — csak nagy nélkülözések között tudta eltartani. Humoros, jó kedélye azonban ekkor sem hagyta el az öregot. Munkánélküli idejét eleinte olvasgatásra és rajzolásra használta fel. Mindennap olvas ujságokat, aradiakat sőt fővárosiakat is és ha valahogyan egy-egy könyvhöz, pláne verseskönyvhöz jutott, nagy élvezettel tanulmányozta át. Közben megjött a kedve a versíráshoz is. A leánya irkáiból összefűzött magának egy kis könyvet és ha valami érdekeset látott, valami „érzése jött”, azt rímekbe fogta és beírta a könyvébe. Így vannak a könyvben festményekhez, egy-egy kirakatokból ismert képhez írott versek, emlékönyvbe írt sorok, Erzsébet királyné emlékére írt vers, lakodalmi sőt manőver-költevények is. A fűzött könyv fedelére ceruzával verses előszót írt, melyben *Gyalupad és poézis* címen többek közt ezeket írja:

Amikor megírtam ezt a pár száz verset,
Tudom megbántottam én a költészetet,
De hát vágyaimnak nem lévén határa,
Hiu ábránd készlet versek írására.
Álmaimban láttam a költészet lovát
Előtem nyargalni hegyen és völgyön át.
Kialtottam neki: vegyen föl hátára
De ő azt felelte: „Hivatás kell arra.
Maradj csak barátom a gyalupad mellett,
Ott szerezz magadnak kellő becsületet.”
Mégfogadtam szavát, de mégis amellett,
Megírtam magamnak ezt a pár száz verset...

Versei közt a 69. számú — mind megvanak számozva — a következő:

Kis szobámnak . . .

Kis szobámnak négy fala közt
Vigan élem világom,
Azért, hogy én szegény vagyok,
Nem busulok én azon.

Sorsommal megelégedve
Töltöm a szép napokat,
Tehát minék irigyelném
Gazdagoktól sorsukat.

Hogyha néha szétekintek
Rozzant butorzatomon,
Szánalommal teljes mosoly
Vonul át az ajkamon.

Van egy ócska, magas hátú
Szalmaülső székem
Ugy üldögélek én rajta
Mint gazdag a zsölyében.

Asztalom, hogy el ne düljön,
A sarokba állítom,
Így segitem egyensúlyba
Ezt az ócska butorom.

Ejnye, majd is elfelejtem
Felsorolni ágyamat,
Hiszen ezen aluszom át
Legboldogabb álmat.

Ha ébredek s a nap feljön,
Besüt rossz ablakomon,
Szép fénysugár özönlik át
Az összetört roncokon.

Elképzelem magamban, hogy
Még se jobb a gazdagnak,
Néki is csak ablakon át
Sütnek be a sugarak!

Azért, hogy ő ebéd után
Végignyul a pamlagon!
No ezt én is megtehetném,
Hogyha volna pamlagom!

Így versei az öreg Nagy Imre az egész kis könyvön át. Mikor a verseiről beszélgettünk, szabadkozva mondotta:

— Tudom én, már nem ilyen vers kell a közönségnek. De én már csak úgy írok, ahogy érzem.

— Hát milyen vers kell a közönségnek? — kérdeztem.

— Amilyet az új költők írnak. Azok mai emberek, másképp írnak, másképp éreznek. Az a ... na, hogy is hívják ... öreg ember vagyok, elfelejtem a neveket ... az az új költő ... tessék csak megmondani ...

— *Ady Endre?* — kérdeztem kíváncsian.

— Igen, igen! Az, az. Hát ezek bizony már másképp írnak.

— Na és szereti ezeknek a verseit?

— *Hát én nem bírálhatom őket. Azok finoman írnak, más a gondolatuk, más az érzésük, másképp is fejezik ki. Talán nekik van igazuk. Olvasom én azokat is, elolvasok mindent. Szépek, de hát nekem nem is lehet róluk beszélni ...*

Mikor el akartam bucsuzni tőle, megláttam a szoba közepén egy furcsa gépezetet.

— *Tojás költő gép ez, magyarázta az öreg, — az én találmányom.*

Elmondotta ezután, hogy már hosszú idő óta foglalkozik egy ilyen gép elkészítésével, mely tökéletesebb legyen, mint az eddigi szabadalmak. Az ő találmánya egy alulfűtő gép, mely egyszerre igen sok tojást tud kiköltetni. A gépet maga tervezte, maga állította össze és

szabadalmaztatni is akarta, de bizony nem lévén hozzá elegendő jártassága, nem tudta a szabadalmat kijárni a szabadalmi hivatalban. Varjassy polgármester is pártolta Nagy szabadalmát abban a időben, mikor az ujaradi kofák sztrájkja miatt mindenféle módon meg akarták törni a drágaságot. Most az a terve az öregnek, hogy tökéletesíti a gépet és újból megpróbálja szabadalmaztatni. Ezenkívül egy hernyózót is akar szabadalmaztatni.

Ilyenekkel foglalkozik öreg napjaira Nagy Imre. Közben fűrészel, gyalul, dolgozik a mesterégen és néha-néha magához hívja a Muzsát is, hogy egy újabb verset jegyezzen be a már rongyolódó, sárguló füzetébe.

Uj főispánok.

A Justh-párt kiáltványa.

Átvirati tudósítás.

Arad, február 26.

Az új berendezkedést tovább folytatja a kormány, s ma 16 újabb főispánt neveztetett ki. Justhék az új berendezkedés ellensúlyozására ma kiáltványt intéztek a nemzethez. A manifestum természetesen a kormánypárt ellen támad.

Mai hireink ezek:

Kinevezték a választások vezetőjét

A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Jeszenszky Sándor közigazgatási bíró miniszterelnökségi államtitkárrá nevezte ki.

Jeszenszky Sándor lesz tehát a választások vezetője és ezenkívül a miniszterelnökségi sajtóiroda irányítója. Az új államtitkár, akinek így igen fontos szerep jut az új rezsimben, ma reggel 9 órakor tette le a hivatalos esküt a miniszterelnökségen Khuen-Héderváry gróf kezébe és rögtön utána meg is kezdte hivatalos működését. Délelőtt másfél óra hosszát tanácskozott a miniszterelnökkel.

Khuen-Héderváry ezután Wlassits Gyulával, a közigazgatási bíróság elnökével tanácskozott. A hosszabb ideig tartott konferenciának politikai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak.

Uj főispánok.

Félhivatalosan jelentik: A főispáni kinevezések további sorozatát a hivatalos lap legközelebbi számai fogják közzétenni. Ezek soraiban lesz Joanovics Sándor miniszteri tanácsosnak Temesmegye és Temesvár főispánjává való kinevezése.

Ejjel jelentik:

A hivatalos lap holnapi száma a következő főispáni kinevezéseket közli:

Fehérváry Jenő földbirtokos Beszterce-Naszód megye.

Szentkeresztváry Béla báró Háromszék megye.

Mara László alispán Hunyadmegye. Somogyi István alispán Nagyküllő megye.

Bethlen Balázs gróf, volt képviselő Szolnok-Domoka vármegye.

Betegh Miklós dr. Torda-Aranyos megye.

Willand Artur földbirtokos Szepesmegye.

Szalavszky Gyula Trencsénmegye.

Haller János gróf, volt főispán, Udvarhelymegye.

Pecsky Emil volt főispán, Ugocsa-megye.

Békassy István Vas megye.

Purgly Sándor Szabadka város.

Sziklay László földbirtokos Abauj-Tornamégye és Kassa város.

Medve Zoltán dr. belügyminiszteri titkár Krassó-Szörénymegye.

Csaba Adorján járási főszolgabíró Szatmár- és Szatmár város

Bajáról táviratozzák: Mint hírlík, Baja főispánja Szemző Gyula zombori földbirtokos, Bácsbodrogmegye főispánja pedig Vojnich István lesz.

*

Egyidejűleg közli a hivatalos lap holnap Lits Gyula (Hontmegye), ifj. Salamon Géza (Szepesmegye), Ugron Akos (Udvarhelymegye) főispánoknak állásuktól való felmentését.

A Nemzeti Társaskör új tagjai.

A Nemzeti Társaskörbe legutóbb a következők jelentették be belépésüket:

Barcsay Tamás, Rajszy Aladár országgyűlési képviselők, Semsey Boldizsár főispán, Bernemissza Ádám cs. és kir. kamarás, Szajbely Kálmán udvari tanácsos, K. Jónás Ödön műegyetemi tanár, Gonda Béla udvari tanácsos, Yolland Artur egyetemi tanár, Déry Géza dr. ügyvéd, Szulkovszky Vince herceg, Csörgeő Gyula nyug. államtitkár, Meczner Gyula főispán, Fábry Sándor dr., az Acsév. vezérigazgatója, Huszár Elemér dr. katolikus lelkész, Gál József főrendiházi tag, Tabódy József, Ibl Lajos lovag, Czekéliusz Aurél nyug. miniszteri tanácsos, Mártonffy Márton udvari tanácsos, Farbaki István miniszteri tanácsos, Wallon Dezső miniszteri osztálytanácsos, Malonyai Dezső író, Haller József gróf főszolgabíró, Nechrebetzky György volt főispán és még többen.

A miniszterek Bécsben.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök vasárnap délután Bécsbe utazik, hogy részt vegyen a hétfőn délelőtt tartandó közös miniszteri értekezleten. A minisztertanácsra felutaznak Hieronymi és Serényi miniszterek, Lukács László pedig már ma délután Bécsbe utazott. A miniszterelnök hétfőn kihallgatáson jelenik meg a király előtt és kedden délelőtt látogatást tesz az osztrák kormány és a bécsi diplomácia tagjainál.

Khuen gróf kedden, a három szakminiszter hétfőn érkezik vissza.

A király Budapesten

A miniszterelnök tudvalevőleg a választások idejét úgy tervezi, hogy az új országgyűlés június első heteiben összeülhessen. Ezzel megegyezik az a bécsi hír is, hogy júniusban a király Budapestre utazik az országgyűlés megnyitására. Ez alkalommal több udvari ünnepség is lesz, melyeken Ferenc Ferdinánd trónörökös is megjelenik a király mellett.

Tisza István Szegeden.

Tisza István gróf március 6-án Szegedre utazik, hogy résztvegyen az ottani kormánypárt alakuló gyűlésén. A gróf a gyűlésen nagy beszédet fog mondani.

A Justh-párt manifestuma.

Az új választások előtt a függetlenségi és 48-as párt — mint már megírtuk — manifestumot intéz a nemzethez. A párt intéző bizottsága ma délben Justh Gyula elnöklésével ülést

tartott és itt állapították meg végleges alakjában a Holló Lajos által szerkesztett manifestumot. A kiáltvány feltárja a politikai helyzetet, elítéli az új kormányt és pártját, továbbá hangsúlyozza, hogy a függetlenségi párt ezután is ragaszkodik a gazdasági önállóság programjához, mert ennek megvalósítása nélkül az ország a ránehezedő terhek alatt előbb-utóbb összeroskad. A párt követeli az általános, egyenlő választói jogot; a titkosság kérdésében nem foglal állást, mert a pártban erre nézve ellentétesek a vélemények. Maga Justh a titkosság mellett van. Végül kijelenti a manifestum, hogy a legradikálisabb eszközökkel küzd minden olyan párt ellen, amely a lemondás politikáját hirdeti.

A vád alá helyezési indítvány.

Justh Gyulának, a függetlenségi párt elnökének a galántai népgyűlésen tett kijelentései ma élénken foglalkoztatták a politikai köröket. Hogy a Justh által említett vád alá helyezési indítványt a képviselőház érdemleges tárgyalás alá vegye és elfogadja, az nemcsak a többség és szabályszerű formásgokon mulik, hanem az idő kérdésén is. Biztosra veszik, hogy a kormány meg fogja akadályozni nemcsak az indítvány tárgyalását, de még a benyújtását is, még pedig a Ház elnapolásával, esetleg azonnali feloszlásával.

Justh Gyula körútja.

Szatmárnémetiből jelentik: Március 4-én Justh Gyula Szatmárra érkezik és a függetlenségi párt gyűlésén beszédet mond. Szatmárról a csengeri választókerületbe megy. A függetlenségi párt fogadtatására nagyban készül.

Justh Gyula számos képviselő kíséretében holnap reggel Mohácsra utazik, ahol a függetlenségi és 48-as párt nagy népgyűlést rendez. Ennek keretében mondja el Ferdinándy Béla, a kerület képviselője, beszámolóbeszédét.

A törvényhatóságok állásfoglalása.

Kecskemét városának törvényhatósága ma délelőtt Kada Elek polgármester elnöklete alatt közgyűlést tartott, amelyen egyhangulag kimondta, hogy a kormány kinevezését tudomásul nem veszi s nem is támogatja.

Aranyosmarótról táviratozzák: Bars megye mai közgyűlésén a kormány kinevezését tudatós leírót minden megjegyzés nélkül tudomásul vette.

Választási mozgalom.

A nagyapócsányi kerületben Hunyady László gróf néppárti orsz. képviselő nem lép fel ismét és helyébe a néppárt Janda Napoleon esperesplébánost jelöli. Fellépnek még Spornon Ernő kormánypárti, Hrossó József parasztpárti és Leikes Zsigmond keresztényszociális programmal.

A vágújhelyi kerület függetlenségi választói Markhot Aladár munkapárti ellen Jeszenszky Géza patvaróvári földbirtokost léptetik fel.

A verbói kerületben Rudnyánszky György volt alkotmánypárti lép fel munkapárti programmal.

Szabolcsán Csernoch János püspök orsz. képviselő (néppárti) eddig ellenjelölt nélkül áll.

Veszprémből táviratozzák: A nagyvásonyi választó kerületben Szabó Nepumok János miniszteri segédtitkárt jelölték munkapárti programmal.

Kolozsvárról táviratozzák: A kolozsi választó kerületben Bánffy Miklós gróf pártönkivülit léptetik fel.

Egy aradi ifju harca a családjával.

Szökés a tébolydából.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 25.

Az Aradi Közlöny szerkesztősége tegnap a következő sürgőnyt kapta:

Bizonyítvány nélkül Schwartzterban. Vándor ügyvédem most kihozott. Holmim visszatartják. Visszahelyezéssel fenyegetnek. Szidják részvénytársaságot.

Mandel Pál.

E távirat homályos tartalmát kiegészíti és magyarázza az a nyilatkozat, melyet Mandel Pál több fővárosi lap mai számában tesz közzé. E nyilatkozatban megvádolja családját azzal, hogy őt, bár teljesen józan eszű, szanatóriumba esalták, ott zárva tartották mindaddig, míg egy barátja és ügyvédje segítségével meg nem szökött.

Mandel Pál nyilatkozata nagy feltűnést keltett Aradon, ahol igen jól ismerik a csanád-megyei származásu, hosszú évekig Aradon tartózkodott fiatalembert, kinek itt előkelő rokonsága is van. Lapunk munkatársa felkereste Mandel Pál aradi ismerőseit és rokonait, kiknek információi alapján a szomorú ügyről itt adjuk tudósításunkat:

Az ügyvédjelölt nyilatkozata.

Mandel Pál maga így adja elő a vele történeteket:

— A dúsgazdag csanád-megyei Mandel-Montag család tagja vagyok. Két évvel ezelőtt halálosan beleszerettem egy fővárosi orvos leányába, akit azonban elvennem nem volt szabad. Családom megtiltotta, mert a leány szegény. En azonban nem tágitottam. Ennek az lett a következménye, hogy családommal meghasonlottam és a bekövetkezett izgalmak hatása alatt ideges lettem, ami különben akárkivel, a legegészségesebb emberrel is megesett volna. A legválságosabb napokban aztán anyám, kit nagyon szeretek és becsülök és akire még azért sem tudok nehezteni, hogy családom többi tagjának befolyása alatt áll, megkísérelte a velem való kibékülést, a minnek megörültem, mert beláttam, hogy ha a herce-hurca tovább tart, akkor csakugyan beleőrülök. Ugy gondoltam, hogy szerelmemről csak egyelőre mondom le, hiszen még fiatal vagyok, ráérek megőszülni néhány év múlva is. Tehát kibékültem családommal, amelynek egyik tagja azt tanácsolta nekem, hogy vonuljak vissza néhány hónapra egy svájci szanatóriumba, ahol pompásan kipihenhetem magamat. Így kerültem múlt év májusában egy kis határszéli svájci városkába, Krazlingenbe, egy szanatóriumba. Ha itt a kereset nyugalmat megtaláltam volna, igazán boldog lettem volna. De úgy bántak velem, mint közveszélyes őrülttel és amikor renitenskedtem, ütöttek, vertek, megrugdaltak. Valahogy módját ejtettem annak, hogy megszökjem erről a helyről; gyalogszerrel átjutottam a német határon, Konstanzba. Ott egyenesen a rendőrségre mentem és elmondtam szenvedéseimet.

A konstanzi rendőrség nagyon igazságosan bánt velem. Azt mondta, hogy vagy visszamegyek a gyógyintézetbe, vagy beleegyezek abba, hogy Konstanzban megfigyelnek a kórházban. Három napi megfigyelés után a konstanzi orvosok kimondták, hogy egészséges vagyok. Erre a rendőrség telegrafált anyámnak, aki Budapestre hozatott. Azóta szabadon jártam és egy darabig elég jól éreztem magam. Ez az állapot azonban nem tartott sokáig. Anyám megígérte, hogy a gondnokság alól felmentet. Hogy ezt megtehessem, szükségem volt arra, hogy valamelyik ideg orvos professzortól bizonyítványunk legyen arról, hogy egészséges vagyok, mert a gondnokság alá való helyezést elmebetegség címén rendelték el. Legjobb lesz, ha Schwartzter tanárhoz fordulunk.

Beleegyeztem és tegnapelőtt orvosnövendék öcsém, Mandel Andor kíséretében elmentem a szanatóriumba, ahol egyszerre se szó, se beszéd, két ápoló lefűlelt és ott tartott. Mondhatom, hogy kétségbeestem. Szerencsére jó ötletem támadt. Tegnap azzal az ürügygel, hogy ruháért telefonálok haza, ügyvéd barátomnak, Vándor Mihály dr-nak telefonáltam, hogy jöjjen ki azonnal hozzám a szanatóriumba, mert bajban vagyok. Az ügyvéd nyomban felkeresett és aztán a távollévő Schwartzter tanár helyetteséhez, Oláh doktorhoz fordult felvilágosításért. Oláh dr. erre megvizsgált és semmi olyasmit nem talált rajtam, amiért továbbra is ott kellett volna tartani engem.

Tegnap ügyvédem lakásán tartózkodtam, ott háltam az éjjel, mert családomhoz nem merek visszamenni. Most valósággal földönfutó lettem. Nem tudom mitévő legyek. Elmebeteg nem vagyok. Már saját megnyugtatómra is több ideg orvosral megvizsgáltattam magam, de senki se talált rajtam semmit. Még Fischer dr. törvényszéki orvos is csak annyit tud rólam mondani: „ingerlékeny természetű, emelkedett hangulatu, külső hatásokra reagáló.”

Aradiak Mandel Pálról.

Eddig szól Mandel Pál nyilatkozata. A fiatalember egyik közeli ismerőse, egy aradi tanár, kinek Mandel Pál tanítványa is volt, a következőket mondotta munkatársunknak az ügyvédjelöltre:

— Mandel Pál, néhai Mandel Mihály csanádi nagybirtokosnak a fia. Anyja Montag-leány, Montag Manó és Montag Sándor aradi földbirtokosnak testvére. Mandel Mihály 1905-ben halt meg a lipótmezei tébolydában. Felesége gyermekeivel, Mandel Rózsival, Pállal és Andorral éveken keresztül Aradon lakott és Bánhegyesen van nagyobb birtoka. Pál, az idősebbik fiu, gimnáziumi tanulmányait Aradon végezte, ahol 1905-ben érettségit is tett. Tanárai és tanuló társai igen szorgalmas, derék fiúnak ismerték. Nem volt gyors-eszű diák, de kedvvel és szorgalommal tanult és különösen miután az érettségit letette, szeretett olvasgatni tudományos könyveket, társadalmi kérdésekkel foglalkozó iratokat. Betegsége — szervi baja — miatt édesanyja már ekkor kimélte, külön taníttatta és többször figyelmeztette, hogy ne erőltesse túl magát a tanulással és olvasással.

— Mikor a fiu bevégezte középiskolai tanulmányait, édesanyja Budapestre költözött és Pál is beiratkozott a budapesti egyetemre jogásznak. Itt, majd a kolozsvári egyetemen sikerrel letette a két alapvizsgát, de már ekkor nagyfokú idegesség jelei kezdtek mutatkozni rajta. Gyorsan, hevesen beszélt, vitatkozott, néha minden ok nélkül buskomor lett, máskor pedig tulcsapongó, vidám életet élt. Ekkor édesanyja egy unokabátyjával hosszabb külföldi utra küldte. Elmentek Párisba, Londonba és az ifju, aki itthon nem egyszer igen költséges volt, hirtelen olyan takarékos lett, hogy a hónapokig tartó külföldi uton mindössze 160 koronát költött. Arról, hogy külföldön, Svájcban szanatóriumban lett volna, nem tudok. Az tény, hogy mikor hazajött, viselkedése abnormális volt, úgy hogy anyja a Schwartzter-szanatóriumban helyezte el. Itt egy évig volt és eleinte úgy látszott, hogy idegbaja javul, de csakhamar újból rendellenességek kezdtek mutatkozni rajta. Ezek az abnormitások azonban csak időnként léptek fel. Sokszor teljesen egészségesnek látszott és ilyen időkben kellemes, rokonszenves fiatalember benyomását tette, kit az aradi társaságokban is szívesen láttak. Aradra és a közeli Bánhegyesre különben is gyakran látogatott el. Legutóbb két héttel ezelőtt volt itt néhány napig. Akkor azt mondta nekem:

— Látom már, hogy ez a tanulás nem ér semmit. Nem megy vele az ember semmire. Most majd elmegyek Bánhegyesre, gazdál-

kodni fogok és így könnyítok édesanyámon is.

Ekkori viselkedése kissé feltűnő volt, bár úgy látszott, hogy baja és idegessége szünőben van. Szavaiban azonban mindig volt valami heveség, tulzás, szerette azokat a dolgokat, amik vele történtek, kiszínezni, regényessé tenni. Ebből is következtettem, hogy bár az utóbbi napokban semmit sem hallottam róla, az újságokban közölt nyilatkozata erősen kiszínezett és meg is vagyok győződve arról, hogy amit a családja tett vele, azt csak az ő érdekében tehette.

A családtagok nyilatkozata.

Mandel Pál édesanyja, özvegy Mandel Mihályné, egyik fővárosi lapnak, ahol fia elmondta esetét, így nyilatkozott:

— Hallottam, hogy fiam önkönél panaszkodott. Ne higgyenek, kérem, szavainak. Sajnálatraméltó fiam ideg beteg, több ideg orvostól vannak erre bizonyítványaim. Most is megszökött a Schwartzter-szanatóriumból. Már kétségbeesem, hogy mi lesz vele!

Montag Manó, az ügyvédjelölt nagybátyja, lapunk munkatársa előtt ezeket mondta:

— Az utóbbi időben nem igen érintkeztem unokaöcsémmel és így nem tudom biztosan megítélni azokat, mikről nyilatkozatában szól. Az tény, hogy Mandel külföldön is és Budapesten is volt szanatóriumban. Tavaly anyja kivette onnan, mert azt remélte, hogy állapota javulni fog, de ez nem következett be, sőt magaviselete még feltűnőbb és zavartabb lett. Családja mindig kiméletesen bánt vele, de ő mindenben csak azt látta, minha üldözni akarnák. Ennek tudható be nyilatkozata is, melyben sok a színezés és a tévedés. Arról, hogy egy leányt szeretett volna, akitől családja eltiltotta, mit se tudok. Sokszor megtörtént, hogyha egy leánnyal találkozott, mindjárt szerelmes lett belé. Néhány héttel ezelőtt találkoztam vele, akkor is ideges, zavart volt. Az a nyilatkozat, melyet édesanyja tett, bizonyára fedi a szomorú valóságot.

Hasonlóképen válaszolt kérdésünkre Montag Sándor is. Ő elmondotta még, hogy mikor öt nappal ezelőtt Budapesten volt, hallotta, hogy az ügyvédjelölt anyja tudta nélkül hirtelen Bécsbe utazott, még pedig vadászcizmában és cylinderben. Bécsből sürgőnyözött haza, hogy elfogyott a pénze. Ez időben igen feltűnően viselkedett s ez lehetett az oka, ha anyja szanatóriumba akarta vinni. Tud arról is, hogy az ügyvédjelöltnek tetszett egy St. nevű fővárosi ismert orvos leánya, de ez a leány egyáltalában nem mondható szegénynek és így szó sem lehet arról, hogy az anyja megakadályozta volna a fiu nősülését, ha abba a leány is beleegyezett volna. Montag Sándor beszélt több fővárosi orvossal is a fiu egészségi állapotáról és az orvosok úgy nyilatkoztak, hogy bár a fiu idegrendszerre meg van támadva, de lehet, hogy baja nem teljesen öröklött és így kigyógyítható.

Incidensek a színházban.

Jól értesült forrásból még a következőket hallattuk:

Mikor Mandel Pál két héttel ezelőtt Aradon volt, egy este a színházba ment. A földszintre váltott jegyet, abba a sorba, ahol egy vele ismerős család tagjai ültek. Az ügyvédjelölt helyétől a második széken ült a család leánytagja és a fiatalember mindenáron a leány melletti támlásszékre akart ülni, hova pedig más nézőnek volt jegye. Előadás alatt hangosan beszélgette a jegyszédőnét és felelősségre vonta, hogy az ő helyét, mely a leány mellett van, mással engedte lefoglalni. Ismerősei alig

bírták meggyőzni, hogy jegye a másik szék-re szól.

Még kellemetlenebb incidenst okozott nemrég egy fővárosi színházban, ahol családtagjai alig tudták lecsillapítani a rendkívül idegesen és hevesen viselkedő fiatallembert.

Mikor legutóbb szigorlatozott a budapesti egyetemen, összeszólalkozott a vizsgáztató tanárokkal is. Egyes kérdésekre kijelentette, hogy tőle ne kérdezzenek „ilyen klerikális dolgokat.” Egy más kérdésre pedig így fakadt ki:

— Persze a tanár urak nem tudják az igazságot, hát tőlem akarják megtudni. De azt nem érik el!

Budapesti kalandozások.

Fővárosi tudósítónk jelenti:

Ma detektívek jelentek meg Mandel lakásán és letartóztatták őt.

— Jó — mondotta Mandel — le vagyok tartóztatva, de engedjék meg, hogy ügyvédeknek telefonálhassak.

A detektívek bevitték a rendőrségre, ahol a tiszt főorvos kérdéseket intézett hozzá, hogy kiderüljön, ép-e az elméje. Mandel nem válaszolt a kérdésekre, csak ezt hajtogatta:

— Nem felelek. Kiskorú vagyok, addig nem felelek, míg az ügyvédek ide nem idézik, majd az ő jelenlétében felelek.

Nemsokára ezután megérkezett Mandel ügyvédje, aki írást mutatott fel, hogy Mandelnek semmi baja sincsen, mire az ifjut elbocsájtották.

A Schwartzner elmegyógyintézet egyik orvosa elmondotta, hogy Mandel beteg, aki már régebben gondnokság alatt is volt. Azelőtt Constanzaiban kezelték, néhány hónappal ezelőtt Salgó egyetemi tanár maniákális depressziót konstatait rajta és az ő bizonyítványa alapján felvették az elmegyógyintézetbe, abronét később a saját kérelmére elbocsájtották. Családjának sok baja volt vele, mert Mandel lépten-nyomon botrányokat csinált, kabaréban, színházban és egyebütt. Egyszerre eltűnt és zálogcédulával igazolta, hogy Bécsben járt. Itt olyan magaviseletet tanusított, hogy családja aggodalmára újból a Schwartznerbe internálták, de kérelmére nemsokára ismét kibocsájtották. Néhány nappal ezelőtt önkényes kérelmére felvették az intézetbe. Nagyon izgatottan viselkedett. Telefonált ügyvédjének, hogy nem akar az intézetben maradni. Miután törvényszéki orvosi bizonyítvány nem volt, elbocsájtották. Ilyen beteges állapotban hagyta el az intézetet. Tegnap ott újból megjelent és az intézet kapusánál követelte, hogy adják ki neki csomagjait. Mikor a kapus nem teljesítette kérelmét, eltávozott. Pár perc múlva telefonált, hogy ha ki nem adják csomagjait, bűnvádi feljelentést tesz.

Az intézeti orvos elutasította kérelmével, mire Mandel így kiáltott a telefonba:

— Hát jól van, akkor olvassák el a holnapi lapokat.

Igy került az eset a lapokba.

A Schwartzner vezetősége egyébként kijelentette, hogy az intézetbe kényszer alkalmazásával senkit sem vesznek fel. Mandel beteg, de elbocsájtották, mert törvényszéki orvosi bizonyítvány nincs róla. Saját kérelmére vették fel és saját kívánságára becsájtották el, de bár-mikor újból visszamehet.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Megszüntetett gondnokság. A közönségnek még élénk emlékezetében van az az öngyilkos kísérlet, amelyet a múlt év június havában Mindszenti Mihály aradi volt jószágigazgatósági tisztviselő követett el a Fehér Kereszt szállóban. A szerencsétlen ember valami félreértésből kifolyólag üldözési mániában szen-

vedett. Egy alkalommal ugyanis a színházban tévedésből egy idegen télikabátot akasztott le, de még mielőtt felvette volna, észrevette, hogy az másé. Bár sohasem volt ezért ellene eljárás, mégis rögeszméjévé vált, hogy üldözik. E miatt azután a Schwartzner-féle elmegyógyintézetbe szállították és a törvény rendelkezéseinek megfelelően gondnokság alá helyezték. Időközben Mindszenti visszanyerte öntudatát és a gyógyintézetet egészségesen elhagyta. Lépéseket tett most már gondnoksága megszüntetése iránt és ügyvédje, Krenner Zoltán dr. után az iránt keresetet adott be a törvényszékhez. A törvényszék helyt adott a keresetnek, Mindszenti Mihályt a gondnokság alól ma feloldotta.

KULISSZATITKOK.

Góthné és az „ideges” Tokerámó.

Megírtuk ma azt a színházi pikantiát, amely a Góth-párnak az aradi Taifun előadásán történt vendégszereplése körül keletkezett. Tudvalevőleg Góthné (Kerner Ilona) nem engedte meg, hogy Beregi-Tokerámó dr. az első felvonás végén az ölébe feküdjék, mint ahogyan a szerző azt előírja. Góth egy szegedi hírlapírónak azt mondta, hogy azért nem engedte a felesége Tokerámót az ölébe feküdni, mert az aradi Tokerámó nagyon ideges volt és kapkodta a fejét.

Mi, akik ismerjük Beregit, s tudjuk, hogy nem szokott idegeskedni és a Taifun előadás alatt se szokta kapkodni a fejét, csodálkoztunk ezen az indokoláson. A kulisszatitkok rovatvezetője, akinek az élelmes indiszkrécioja következtében lett feltűnő ügygyé ez a színházi pikantéria, fölkereste ma Beregit a Fehér Kereszt kávéházban a fogadószozául szolgáló színészasztalnál.

— Mester, — mondta a rovatvezető — azért jöttem, hogy melegen ajánljak Önnek egy kiváló ideggyógyászt.

— Nekem nincs szükségem ideggyógyosra.

— De hiszen Góth önt idegesnek mondja.

— Góth ur téved, — mondta Beregi.

— Hát mi az igazság ebben az „öles” ügyben?

— Az igazság a következő: Amikor Góthnéval a Taifun próbáján az első felvonásbeli ölbefekvésit jelenetet akartam próbálni, ő bájosan elmosolyodott és ezt csicseregte: „Téved, kedves Tokerámó, ön nem hajítja a fejét az ölembe; ezt mi odafront a Vigben nem szoktuk csinálni. Én ennél a jelenetnél térdelék, ön pedig elem könyököl és úgy csevegünk a szerelemlől. — Minthogy vendégről és hölgyről volt szó, nem ellenkeztem és az instrukció ellenére úgy játszottam meg ezt a jelenetet, ahogyan a művész kívánta. Ő az előadás alatt térdelt és minthogy egy térdelő hölgynek nem lehet az ölébe feküdni, hát én egy negyedóraig könyökölve vallottam szerelmet. És ennek dacára se voltam ideges, a fejemet se kapkodtam. De miért lettem volna ideges éppen a tizenegyedik előadásán, a mikor se a premiéren, se a többi előadásokon nem idegeskedtem. Én sokkal jobban ura vagyok a szerepeimnek, semhogy azok idegessé tennének. Eddig mindig a partnerem ölébe feküdtem a Taifun előadásain, amit legjobban tud az én kedves közönségem.

— És máshova nem feküdt?

— De igen: a szerepeimbe is beleszóltam feküdni. De mondja csak, miért tudakolja ön ezeket a Taifun-intimitásokat. Remélem, hogy nem akarja megírni. Nem olyan nagy ügy ez, hogy érdemes volna írni róla. Ugy-e nem írja meg?

— Nem. Igérem, hogy nem írom meg.

Az olvasó a tanum, hogy megtartottam ígéretemet.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az Aradi Társadalomtudományi Társaság a következő felhívást bocsátotta ki: Városunk értelmiségének egy csoportja szükségét érezvén annak hogy tüzetesebben megismerje a társadalomtudományt és legcélszerűbbnek látván ennek elérésére a Budapestten 10 év óta működő Társadalomtudományi Társaság szellemi, anyagi és erkölcsi erejének felhasználását, felszólította ösmerőseit, kik e tudomány iránt érdeklődnek, alakítsák meg velük a társaság aradi fiókját. Magánkörökben gyűjtött aláírással a társaság 19 régi tagjához 101 új tag jelentkezett, úgy, hogy ma már 120 tagja van az Aradon alakuló fióknak. Ezen eredmény nyilvánvalóvá tette, hogy a város értelmiségében még igen sokan vannak, kik szívesen csatlakoznak hozzánk és ezért felhívjuk mindazokat, kik a szociológia iránt érdeklődnek, legyenek bármily vallás, politikai párt vagy világnézet hívei és vallói, de az elfogulatlan tudományt kedvelik, lépjenek be a fiók tagjai közé és tanulmányozzák és műveljék velünk ezen, a tudományokat mintegy összefoglaló és betetőző disciplinát. Az anyatársasággal folytatott tárgyalások során tudathatjuk, hogy tagjaink az évi 20 korona, egyenesen az anyatársaság pénztárába, feléves előleges részletekben fizetendő tagsági díj ellenében díjtalanul kapják a társaság havi folyóiratát: a XX-ik századot és egyéb nyomtatványokat, használhatják a Társaság két nagy könyvtárát és hallgathatják a jövő hóban a Társaság kiküldött előadójának a szociológiát módszeresen ismertető négy előadását, valamint részt vehetnek a fiók által rendezendő felolvasó és vitaestélyeken. Birjuk a Társaság ígérteit arra nézve, hogy a fiókunk által a nagyközönség számára rendezendő 2—3 nyilvános előadás tartására léghíresebb tudósait bocsátja rendelkezésünkre. És reméljük, hogy már a közel jövőben képesek leszünk arra, hogy izmosodott tudásunk és bővült ismeretünket felhasználva, ki-vehetjük és terjeszthetjük a szociológiai igazságok ismeretét az annyira kulturálszegény vidék közönsége körében, ébresztendő bennük a kultúra szeretetét és az általános emberi szolidaritás érzését. Felvilágosítani akarunk, hogy felvilágosíthatunk. Csatlakozók jelentsek belépéseket akár személyesen, akár levélben, elnökünknek, dr. Bácskay Bélánál Aradon, Battyány-u. 27. sz. alatt. A szervező bizottság.

(*) Az aradvárosi Vörös Kereszt-egylet a tüdőbetegeknek. Az aradvárosi Vörös Kereszt-egylet a folyó hó 23 án tartott közgyűlésén elhatározta, hogy a Vörös Kereszt-egylet „csak 2 fillér” kéré perselyeiben befolyt jövedelméből 3—4 szegény aradvárosi tüdőbeteget szaratóriumban gyógykezeltet. Az elnökség a pályázati hirdetményt kibocsájtotta s arra ezután is felhívjuk az érdeklődők figyelmét. Az egyesületnek a segélyezés céljára 2147 korona 53 fillér áll rendelkezésére, mely összegből a közönségnél elhelyezett perselyekben az 1909 ik évben befolyt 1152 korona 21 fillér, perselymegváltásként adakoztak: gróf Károlyi Gyuláné urnó 100 koronát, az Arad csanádi egye-sült vasutak igazgatósága 100 koronát, gyorohi Andrányi Károly ur 20 koronát, dr. Barabás Béláné urnó 10 koronát, Winter Adolfné urnó 4 koronát, a perselyekből kivett összegek kamata 1909. évről 43 korona, 1908. évről maradvány 618 korona 32 fillér, összesen 2147 korona 53 fillér. A pályázati határidő folyó év március 9 én jár le.

(*) Az Országos Magyar Iskola Egyesület Munkásképző Intézménye február hó 27 én délután 4^{1/2} órakor a Weitzer János-utcai polgári iskola rajztermében nyilvános szórakoztató és szakelőadást tart. Műsora a következő: 1. Monolog. Előadja: Bogsán Nándor. 2. Szakelőadás. Előadja: Kovács Vince kulturtanácsos.

(*) A Kölcsey-egyesület választmánya hétfőn délután fél 6 órakor választmányi ülést tart a városháza emeleti kistermében. A legfőbb tárgya a múlt évi beszámoló és a jövő évi költségvetés megállapítása a szombati közgyűlés számára. A Kölcsey-egyesület könyvtára ezért hétfőn zárva lesz.

(*) Felhívás. 1910. évi március hó 1-én, kedden délután 3 órakor az „Ujvilág” (volt Európa) kávéházban (Deák Ferele-utca) az

„Aradi pincérek jótekonysági asztaltársaság” alakuló értekezletet tart, melyre az aradi össze s vendéglői, szállodai és kávéházi pincérek ez uton üsztelettel meghívjuk. Az alapítók.

Az aradi színház állandósítása.

Beszélgetés Festetich Andor gróffal.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 26.

Színész körökben mind erősebben hangzik a panasz, hogy soha annyi színész még nem volt szerződés nélkül, mint most. Ez az állapot a Népszínház megszűntetésével kezdődött és fokozódott mértékben rosszabbodott a helyzet, néhány vidéki színtársulat bukásával. A kétségbeesett emberek a legeikeresedettebb harcot vívják most a kenyérért. Ez a harc vetette fel azt az érdekes ideát, amelyet a jövő hónapban fog tárgyalni az országos színészegyesület közgyűlése. A szerződésnélküliek ugyanis most azt kérik, mondja ki az egyesület, hogy a *színkerületek megszűntetését* feltétlenül szükségesnek tartja, ami megvalósulás esetén azt jelentené, hogy minden társulat ott működik, ahol akar.

Az Aradi Közlöny munkatársa ma beszélgetést folytatott az Araden időző Festetich Andor gróffal, a vidéki színészet országos főfelügyelőjével, aki érdekes nyilatkozatot tett erről és más kérdésekről is.

— Én — mondotta Festetich gróf — a felvetett javaslatnak, hogy tudniillik szüntessük meg a színkerületeket, határozottan *ellene* vagyok és *ellene* van az egyesület tanácsa is. Nem is fogjuk az indítvány elfogadását javasolni. Hat évvel ezelőtt mondtuk ki a színkerületek szervezését és az intézmény kitűnően bevált. Direktornak és közönségnek egyaránt érdeke, hogy a színkerületek megmaradjanak. Arról már inkább lehetne szó, hogy több *szinigazgatói engedélyt adjunk ki*, mert harminc kerületre husz igazgató jut.

— Mi a véleménye Méltóságodnak, használtak-e azok az intézkedések a színészetnek, amelyeket a „vidéki színészet védelme” alatt az utóbbi időkben tettek? — kérdezte munkatársunk.

— Az orfeumokra és mozikra céloz? Hát az én véleményem az, hogy a vidéki szinigazgatóknak intelligens, nagyobb városokban, amilyen alatt elsősorban értendő Arad, nem kell megijedni ettől a kis konkurenciától. Elvégre kicsit árt a színészetnek, de azt állítani, hogy létérdekét veszélyeztetné, nem lehet. Olyan városnak mint például Arad, ahol ilyen nagy közönség van, számolni kell azzal is, hogy a publikum egy részének más szórakozásra is szüksége van, mint a színház. Ettől a szórakozástól nem lehet elzárni a közönséget. Elvégre Budapesten az a sok orfeum, mulató, mozi stb. szintén a színházi közönségből von el egy nagyon jelentékeny részt, mégis, kinek jutna eszébe Budapesten bezárni az orfeumokat. Szerintem, csak ott nem szabad megengedni a színház működésével egyidejűleg orfeumok, daltársulatok működését, ahol a színház létérdekét képes volna veszélyeztetni, de ez, ismétlem, nagy, intelligens vidéki városokra nem vonatkozhatik.

— Arad óhaja, — mondotta munkatársunk, — hogy színészeite állandósíttassék. Ha esetleg emelnék a szubvencióját, ez talán könnyebben lenne keresztül vihető.

— Aradon, — figyelemmel kísérem, — a társulat kitűnő. Épen ezért kap Sopron és Pozsony után a legnagyobb segélyt, évi 8000 koronát, de, hogy ezt az összeget mostanában fel lehetne emelni, arra sajnos, nincs kilátás.

Nagyvárad most állandósította színházát és én azt hiszem, hogy ebben Arad már legközelebb képes lesz követni.

Köszöntük a gróf ur nyilatkozatát, amelyhez néhány megjegyzést kell fűznünk. Habár Festetich gróf véleményének mindenkor megvan a megfelelő súlya, ez esetben mégis úgy találjuk, hogy nem ismeri a mi színházi viszonyainkat. A gyakorlat bebizonyította, hogy a vidéki színháznak igenis létérdeke az, hogy orfeumok nélkül működhesse. Példa volt erre a nagyvárad színház, amely azóta virágzott föl, amióta a miniszter a téli szezon alatt eltiltotta az orfeumokat.

IRODALOM ÉS MŰVESZET.

A színház műsora:

Vasárnap. Délután: Mérsékelt helyekkel: Görög rab szolga. Este: Rendes helyekkel: Trenk báró, operette. (C bérlet.)
Hétfő: Elvált asszony, operett. Vass Jenő vendégfelleptével. (A bérlet.)
Kedd: Trenk báró, operett. (B bérlet.)
Szerda: Pillangó kisasszony, opera. Ladislav József vendégfelleptével. (C bérlet.)
Csütörtök: Rip van Winkle, operette. Ladislav József vendégfelleptével. (A bérlet.)
Péntek: A kis cukros, vígjáték. Bemutató előadás. (B bérlet.)
Szombat: A kis cukros, vígjáték. (C bérlet.)

Mit terjeszt a Terra?

— Fővárosi levél. —

A Terra, ez egy irodalmi részvénytársaság, amely Budapesten, a Rákóczi-ut. 16. számú házban székel. A Terra nemrég alakulhatott, mert csak most ad először életjelt magáról. Kibocsátott valami színnyomata könyvterjesztésében kínálja irodalmi áruit. Ő mondja tudniillik irodalomnak azt az alávaló üzletet, ami egy hangzatos címmel és még hangzatosabb nevek és művek tömegében a pornográfia szeméjével borítja el ezt a pornográfiaiban amugy is vezető országot. Meg kell adni a Terra embereiben van elég felfáng és raffináltság, hogy irodalmi köntösben lopakodjanak be a tisztességes házi könyvtárakba, a gimnazisták és felsőbb leányok kegyeibe. Nem mennek fájjal a falnak, okáltak a többi hasonló vállalat, az asztalain és a frivoluságot irodalmi portékával keverik, hogy valamiképp elcsusszon a figyelő, kémlelő tekintet elől.

A Terra ugynevezett irodalmi értesítő, amelyen Bálint Dezső figurál mint főelőszerszerkesztő, regények és elbeszélések, tudományos művek és képek ajánlatnak. Ilyen sorrendben: Szanin, Schnitzler Arthur, Frank Vedekind, a Nyugat kiadványai, Lónyai Sándorné, aztán ... aztán: Egy perditá élete, Nagy Irma perverz regényei, Freystadtler Flóra élete, szerelme és szenvedései, Viszonyom Kragujevics Spázóval, aztán Afrodite, aztán ... Herczeg Ferenc regénye, A királyné futárja, végül orvosi művek abból a fajtából, amely a kamaszok fantáziáját a bűnös könnyelműségig és erkölcstelenségig izgatja. Ajánl tovább művészi kivitelű akt-fényképeket, egy csomó brutális meztelenséget, olyan pózokat, amik négy szemközt is sötétben maradnak.

Ennek a kis irodalmi vállalatnak Szatmári Sándor a vezetője. Szatmári ur eleinte vasúti díjnok volt, aztán zughirlapíró, majd pornográfügynök lett belőle. Most kiadó. A Terra kiadója. S mert egyszer, vagy fél évvel ezelőtt megégette a kezét a disznóságokkal, most óvatosabban dolgozik. Irodalmi értesítője csábítóan izléses, finom és az első pillanatra csakugyan irodalmi munkák prospektusának látszik. De a vastag betűs sorok után sunyin meghúzódnak a pornografikus hirdetések, amik-

nek kedvéért voltaképen az egész értesítő kiadatott.

A Szatmári Sándoroknak köszönhetjük azt a cifra külföldi hírvivünket, amely perfidül vigyorog ránk mindenfelől, ahol magyar kultúrával szeretnénk eldicsekedni. S éppen most, mikor nagynehezen az első lépéseket teszi irodalmunk a Nyugat megbódítására, most áramlik ki a bűzös levegő párázata. A Hungara és a pornográfia, mint kiviteli cikk busásan jövedelmez a spekulánsoknak, de valahogyan mégis utját kéne vágni, hogy néhány kapzsi üzletember a magyar tisztesség rovására, a magyar kultúra szégyenére tömje tele a zsebet és csapjon föl végül budapesti uzsorás háziurnak, virilistának, nagybefolyású közéleti férfinak.

* Trenk báró másodszor. Ma este nagy közönség előtt másodszor adta a színtársulat Trenk báró-t. A publikum ma már rokonszenvesebben fogadta az operettet és a szereplőket sokszor szólította a lámpák elé. A szereplőkön kívül kijutott a tapsból Csényi Mátyas karmesternek is, aki ambícióval és nagy technikai készséggel dirigálta a tegnapi és mai előadást.

* Az Aradi Képző- és Iparművészeti Társulat választmánya ma délután ülést tartott. A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után elhatározták, hogy a társulat ez idei évi rendes közgyűlését március 17-én, csütörtökön tartják. E közgyűlésen sorsolják ki a tagok között az ez évre nyeménnyekül szánt műtárgyakat, melyek a következők: Déry Béla: Edami malomházak, Erdőssy Béla: Kora tavasszal, Konkol Jenő: Halászbárka, Frecskay Endre: Jegestenger, Berkes Antal: Téli reggel, Bakoss Tibor: Pihenő tyúkok, Szlányi Lajos: Virágzó gyümölcsfák, Uferbach Jenő: Hajók a Szajján, Albert Andor: Lilium, Balla Frigyes: Öreg honvéd és az Aradi Kossuth szobor egy kicsinyített másolata. A társulat által kihirdetett *disz-oklevél pályázat* 28-án jár le. A beérkezett pályázatok felett március 7-én egy bizottság dönt, melynek tagjai a következők: Petrovics Arzén, Varjassy Árpád, Steiner József, Szántay Lajos, Jankó Gyula, Uferbach Jenő, Pataky Sándor, Haller Józsa, Bezedek Etelka és Csank Lajos elnök. A választmány ezután elhatározta, hogy a közgyűlésnek az üresedésben levő alelnöki állásra Varjassy Árpád kir. tanácsos, tanfelügyelőt, a műtársai állásra pedig Sima Dezső főgimnáziumi rajztanárt jelöli. Új választmányi tagnak Balla Frigyest választották meg. A társulat új tagjai lettek: Jellinek Henrik dr., Steiner Jenő, Latinka Elza, Obláth Mariska és Kop Erzsébet. A választmány köszönettel vette tudomásul a következő adakozásokat: Az Aradi Első Takarékpénztár 100 kor., az Arad-csanádi Gazdasági Takarékpénztár 50 kor., az Aradi Polgári Takarékpénztár 30 kor., az Aradmezői Takarékpénztár 50 korona.

* Az elvált asszony — vendéggel. Hétfőn Fall Leó operettje, az *Elvált asszony* vendéggel kerül színre. A vendég Vass Jenő, a vidék egyik legjobb hangu bonvivánja, aki Karel szerepét fogja játszani.

* Ladislav József vendég szereplése. Az aradi színház volt rokonszenves baritonéneke, Ladislav József, aki most Polgár Károly társulatának tagja, a jövő héten két estén át vendég szerepel az aradi színházban. Szerdán a *Pillangó kisasszony* című operában, csütörtökön pedig a *Rip van Winkle* című híres operettben fog fellépni.

* A filharmonikus hangverseny. Az utolsó hangversenyt e szezonban a Filharmonia Egyesület március 6-án, vasárnap d. u. 5 órakor rendezi a Fehér Kereszt nagytermében. A hangverseny szenzációja ezuttal Mosshammer Román operai hárfaművész közreműködése lesz, ki külön szóló számban is befogja mutatni művészetét. Jegyek 6, 5, 4, 3 és 2 kor-ért Scherhag

és Fia cég női kézimunka kereskedésében (Andrássy-tér, Hermann-palota) kaphatók.

* Itó herceg temetése. Az egész világ megdöbbenéssel vett hírt Itó hercegnek, a modern Japán legnagyobb államférfiának Koreában történt meggyilkolásáról. Itó herceg holttestét Tokióba vitték, ahol impozáns temetéssel kísérték utolsó útjára a nagy államférfiut. Ezt a ritka látványosságot most mutatja be az Uránia színház, melynek fényes új műsora meg fogja lepni a publikumot. 241

* Szalon női zenekar hangverseny Aradon. Március 1-től kezdve esténként Argényi József, Budapest közönségének kedvenc zenekara a „Gambrinus” éttermében hangversenyez. A műsor válogatott; változatosan klasszikus, internacionális, modern, mulattató. Nagy műélvezetben lesz része a hallgató közönségnek Antal Juliska magyar kir. zeneakadémiát végzett növendék szólójátéka révén is.

Senki többet — harmadszor!

Hölgyek, urak a pécskai plébánián. — Elárverezték Szathmáry Gejza ingóságait.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 26.

Amíg a gondoktól s kifáradhatatlan földi bajoktól megőszült, kifáradt Szathmáry Gejza volt pécskai plébános a szegedi alsóvárosi zár-dában a fizikai gyönyörűségtől bucsut véve, remete módjára éli át hátralévő esztendeit, addig a pécskai régi parochia nagy változásokon esik át. Új gazda költözik oda, de azt már egészen más berendezkedés fogadja. Az új berendezést megelőzi a régi butordarabok eltávolítása, a mely azonban nem megy olyan hirtelen, mint a volt gazdájuk távozása...

A plébánia régi, nagyuri berendezését tegnap és ma árverezték el. Az ingóságok magas áron keltek el, úgy, hogy a két napi árverésből befolyt összeg 15866 korona, holott a tárgyak becsértéke összesen 13 ezer korona volt. Holnap még folytatják a licitációt, de ez már nem vonz olyan nagy és — a béli tudósítók nyelvén szólva — előkelő közönséget, mert csak a hálósobabeli tárgyakon adnak tul. Az árverést, amelyen Szathmáry Gyula nyugalmazott aradi alispán, kir. tanácsos, mint zárgondnok, Imrik Aladár pécskai járásbírósi keze-lőtiszt pedig mint végrehajtó szerepelt, több könyvkereskedő kérelmére tartották meg. A befolyt összeget bírói letétbe helyezik és a sorrendi tárgyaláson arányosan osztják föl a hitelezők között. Így természetesen a csanádi egyházmegye is kap valamit a 41 ezer koronás követelésére.

A két napos árverésen állandóan nagy közönség sereglett a plébánia udvarára, mert tudták, hogy az ingóságok között temérdek értékes ezüstnemű is van. Aradról kiutazott Köpf János ügyvéd és a felesége, Montág Manó földbirtokos és neje; néhány ékszerész, sőt még Mihalik Béla is ott volt, bizonyára nem azzal a szándékkal, hogy a bőripari szövetkezetet meglepje valami kedves ajándékkal...

Pécskáról résztvettek a licitáción Schenk Ferenc főszolgabíró és felesége, Issekutz Marcel dr. ügyvéd, Bolyos János jegyző és mások.

Az ezüstneműek körül nagy versengés volt. Itt határozottan a hölgyek irányították az árverést, mert a tetszetősebb ékszereket szerette volna mindenik magának megszerezni. Különösen a szép, 4–5. karu ezüst gyertyatartók miatt keletkezett verseny. Erre Köpfék, Montágék és Schenkék tartottak igényt. A tárgyak már olyan magas árat értek el, hogy még a zárgondnok is megcsóválta fejét.

— Kitűnően megy az üzlet, — mondta mosolyogva.

Azok végre is a Köpfék birtokába kerültek. Azonban Montágék már nem engedték a 188 darab evőeszközt, amely egy ládában volt. Ennél ilyen lefolyása volt az árverés végső aktusának:

- 2520 korona először.
- 2530, — mondja Montág Manó.
- 2531, — szól az ellencitáló.
- 2580.
- 2581.
- 2590.
- 2591.

— Eh, ne alkudjunk: 2600, — szól Montágné és kissé haragosan dobantott a lábával. A dobos rávágja:

— 2600 először, másodszor, harmadszor. Senki többet.

Mulatságos volt, amikor a pincében levő nyole hektoliter konyakot elárverezték. Ezt két, élelmes pécskai szeszérfü szerezte meg olcsó pénzért.

Nyomban csapra is vertek néhány hordót és a plébánia átalakult koresmává.

— Olesón adom a jóféle papi konyakot, — kínálta a tulajdonos.

— Hogy literje?

— Csak hatvan krajeár.

A tömegből sokan kaptak rajta és nyomban elkelt vagy négy hektoliter.

... Ilyen vidám élet folyt két napig a pécskai plébánián. Olyan volt, mintha két napra visszatért volna oda — Szathmáry Gejza...

Amiről beszélnek.

Egy karrier története.

A képviselő választások küszöbén a közönség éber figyelemmel kíséri a „Választási mozgalmak” rovatot. Az abban feltűnedező nevek egyike másika-talan most még egy nagy része, csodálkozást kelt.

— Nini, ez is jelölt, ez is karriért akar csinálni. Ahá, már tudom! Persze a jó párti miatt az ember a választásnál is próbálkozik, hátha felfelé csusszanhat. Ki tudja, kinek a neve jön ki — a nagy lutrin?

Egy név keltette fel különösen az előkelő olvasó közönség kíváncsiságát. Az illetőt Aradon igen jól ismerik. Néhány hónapja került el a városból. Csinos, szálas legény ökelme, akinek itt a városban amolyan nehezen meghatározható foglalkozása volt. Szegény fiú létére igen elegánsan ültözködött; habár megengedett korlátok között is, de elsőrendűen élt. Minthogy az emberek sokkal többet törődnek a más bajával mint a magukéival, diszkrétan meg szokták kérdezni egymást: vajjon miből élt ez az ember, aki sem köz, sem magántisztviselő, sem kereskedő sem iparos, szóval semmiféle mindennapos foglalkozási kategóriába sorozható honpolgár nem volt. A társaságba egy igen jönevű aradi ur vezette be, akinek ez a konvencionális ajánló levele elégséges volt ahhoz, hogy a jó modoru fiatalembert szívesen lássák. Szerény, kevés beszédű, komoly fiúnak ismerték és az a néhány ember, akivel intímabb barátságba került, különösen diszkrétcióját dicséri. Ez az életben igen, hasznos tulajdonság volt az előkelőbb idegennek legelőbb érénye — mert ebből élt. Magántitkári állást töltött be egy gazdag aradi urnál.

Ez a hivatal roppant tágkörű, de most csak egyik fontos reszortjának leírása játszik közre a képviselő jelölt karrierje oknyomozó történetének megírásánál. A magántitkár eme feladata a hivatalos órákon tuli időben és a hivatalos helyiségen kívül fekvő területen bonyolódott le.

Egy híres orvos azt állapította meg, hogy az asszonyoknak rövidebb a lábuk mint a férfiaké. Ezért nem tudnak gyorsan futni. Ha mégis futnak,

ezt csak azért teszik, hogy minél hamarabb — utolérassék magukat. Az orvos véleménye szerint a nő a futással is csak a férfi vágyainak felkeltésére szolgál. Azért fut az utóán, hogy a férfi — utolérje. De csak akkor, ha a Don Juan a fiatal, szép és szellemes is, akivel az ember szívesen kísérteti magát haza.

Az utcán megkezdett ismerkedések himnemi szereplői tehát szabály szerint öregebb urak nem lehetnek. Ezek igen könnyen kapnak kosarat, sőt a rendőr is közbeléphet, ami némi zajgást is okozna és megtépné a presztízst, ártana az előkelő állás hírének. Ezért fogadta maga mellé ama gazdag aradi ur a magántitkár urat, hogy az aradi korzón a nőkre az vadásszon. Ő járta meg a diszkrét utakat, ő végezte el a bevezető látogatásokat. Az írásbeli teendőjéhez egy tankönyvre volt szüksége: a „Szerelmi levelező”-re. Kitűnő magántitkárnak bizonyult, aki a kellő időben vonult a sötét háttérbe, hogy a talaj előkészítése után főnöke megindulhasson a döntő útközetre. Sikerekkel dicsekedhetett, mert az elég jó humoru, vállalkozó kedvű és jó nevelésű ifjut csakhamar megkedvelték a női körökben is.

Éppen eme tulajdonságainak köszönhető, hogy egy alkalommal meglepő, bámulatos eredményt ért el. Ez esetben különösen nehéz és diszkrét miszsiót kellett teljesítenie. Olyan hölgyről volt szó, aki maga is nagy vagyonnal és magas összekötetésekkel rendelkezett, akit tehát mindennapi praktikákkal megközelíteni nem lehetett. Ez a hölgy a tárgyalások folyamán megfordította egyszerre a fegyvert. Hajlandónak nyilatkozott arra, hogy szimpatijával valakit kitüntessen, de nem a gazdag urat, mert a pénzére nem vágyott, hanem a magántitkár, aki rendkívül megtetszett neki. Ez hazódzott a kalandtól, mert féltette állását, mely nem annyira diszt, mint inkább jó fizetést jelentett részére.

Azonban, ha egy nő kiveti a hálóját, abból menekvés nincs. A Putifárné históriája csak a biblíában állja meg a helyét. Hogy megmutassa, mekkora erő rejlik az ő kitüntető bizalmában, rövid idő alatt más állásba juttatta kegyencét és így már érdemes volt a magántitkár urnak „saját számlára” is szeretni. Csakhamar feljutott a legelőkelőbb ötszáz közé és rövid pár hónap alatt már a főváros egyik legnagyobb pénzintézeténél volt igen bővebb fizetett, vezető állásban. Protekció dolgában a gyengébb nem mindig erősebbnek bizonyulván az erősebbnél, nem csodálendő, ha a gazdag aradi ur a farsang egyik legfényesebb mulatságán Budapesten szívből gratulálhatott egykori magántitkárának ahhoz a kinevezéshez, melynek révén a lapok néhány napon át sejtelmes kulisszatitkokat irhattak meg.

— Barátom, örülök a karrierjének — mondotta — mert most látom csak, hogy mennyire igaz az a közmondás: „ha ketten teszik ugyazt, még sem ugyanaz.” A szerelem magának aktivát, nekem meg csak passzívát hozott.

A haldokló Lueger.

Vergődik kiinnal, megváltásra vágyón
Az agg Lueger a halálos ágyon.

Az ajka csuklik, vére nem meleg.
„A kaszás, érzem, egyre közeleg.”

Sokáig élttem hiren és hatalmon
S bevallom: mégis fáj, hogy meg kell halnom.

Hogy megrövidült derés életem:
Tudom: a zsidóknak köszönhetem.

Miért is mondta annyit annyi héber
Minden szavában: úgy éljen Lueger!”

HIREK.

Hol van a rabbi?

Fővárosi tudósítónktól.

Arad, február 26.

Ritka szenzációja van az Angyal földnek: eltűnt onnan Wilhelm Joachim dr. rabbi. Már egy hónappal ezelőtt utra kelt a családjával együtt, de akkor még azt hitték, hogy egy időre utazott el s csak most derült ki, hogy nem fog többé visszatérni. Az a hír terjedt el róla, hogy nagy összeget sikkasztott és a törvényszéki következmények elől menekült Amerikába. Kérdésközltek a pesti izraelita hitközség irodájában, ahol azt a felvilágosítást adták, hogy Wilhelm tényleg eltávozott, de sikkasztásról nem tudnak, csak szabálytalanságokról. Wilhelm dr. hat évvel ezelőtt Marosvásárhelyről került Budapestre s ő alapította az angyal földi hitközséget. Ennek a helyettes előjárója a következőket mondotta:

— Szerencsétlen ember ez a Wilhelm, de nem ravasz sikkasztó. Az igaz, hogy nagyon eladósodott, de hát csoda-e ez, amikor csekély jövedelemből feleségét és hat gyermekét kellett eltartani? Azonkívül több szegény rokonát is segélyezte. Valósággal nyomorgott a rabbi, a fizetése nagy részét állandóan lefoglalták a hittelezők. Nem egy ismerősének zsírált váltót és természetes, hogy neki is zsíráltak, de a váltók — legalább eddig — olyan kezekben vannak, hogy nem kerül bűnvádi feljelentés útjára az eljárás. Nem bírta szegény tovább, hát elment.

Azt is mesélték Wilhelmről, hogy Amerikába szökött és ott református pap, sőt püspök lett belőle. Ez a kalandos verzió nem felel meg a valóságnak. Wilhelm dr. egyik ismerősének megmondta, hogy családotul Németországba utazik, ahol rendes állásra van biztos reménye és törleszteni fogja az adósságait.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint a hó 27-én az időjárás: enyhén, élve csapadék.

— Lueger haldoklása. Bécsből jelentik: A polgármestert az éj folyamán kínzó csuklás több ízben felriasztotta álmából. Az orvosok pezsgőgelét és mandulatejet adtak neki, hogy felfrissítsék és amennyire lehet táplálják. A seb elég jó állapotban van, de a szívműködés igen gyöngy és a beteg állapota reménytelen. Neusser tanár udvari tanácsos tizenegy órakor újból megjelent a betegágyánál. Bécsből táviratozzák éjjel: Lueger dr. állapotában az éjszaka folyamán némi javulás állott be, ha ilyen betegnél javulásról egyáltalában beszélni lehet. Az orvosok véleménye szerint hétfőig még eltarthat a haldoklás. Érdekes, hogy ma egy elegánsan öltözött ur jelent meg a Rathhausban és kijelentette, hogy neki egészséges szervezete van és kéri, hogy azt illesszék Lueger testébe. A kérelmet természetesen nem teljesítették.

— Aradi katonák Boszniában. Az aradi házvezred negyedik zászlóalja március elsején elmasírozik Aradról, hogy a boszniai Focába tegye át székhelyét. A várban már napok óta nagybar folynak a készülődések. Sűrűnek forognak a raktárakban, ládába csomagolják az ezred holmiját. A ruhelyekben pedig serényen dolgoznak a mestéremberek. Kijavítják a hibás morderokat, bakancsokat s más felszerelési cikkeket. Herbay alezredes, a 4. zászlóalj parancsnoka, szigorú intézkedéseket tétetett az átköltözésre vonatkozólag. A kaszárnya advarán megrakott ládák állanak s az irodák aktái is össze vannak csomagolva. Ahogyan közeleg pedig a távozás napja, úgy nő a bakák szomorúsága. Nem szívesen hagyják el Aradot, otthonukat s nem örülnek a bosnyák kis városka örömeinek. Ma este a várban lévő tisztikarszinóban búcsulakomát rendeztek, amelyen a tisztikar búcsút vett a távozóktól. A zászlóalj kedden délelőtt indul különvonattal Szeged felé. Arad utcáin zenekarral vonulnak át a szomorú utra induló bakák Herbay alezredes vezetésével.

— Visszautasított örökség. Haynaut ma már nem kell jellemeznünk. A történet és az élet megfizetett a „bresciai hísnak”. Azt talán kevesen tudják, hogy élete végét Szekeres erdélyi községben töltötte. Most halt meg a leánya. Rideg, rabélet után elhagyatva, négy fal között. Pedig Haynau hagyott mit aprítani a tejbe. Érdekes a kastélya. A falu közepén emelkedik. Messziről kivillog zöld tornya a sárga platánok közül. Itt élt a híres Haynau és itt is halt meg most a leánya. A faluban titkos félelemmel ejtették ki mindig nevüket. Még a szekeresi földhözragadt, szegény paraszt nép is érezte az átkos vér sulyát. Pedig Haynau szerette Szekeres. És éppen ez a legérdekesebb része az egész dolognak. Talán azt akarta meghálálni a közönségnek, hogy nem dobtak üszköt a portájára, vagy nem tarolták le a vetését. Ki tudja? Bizonyos azonban az, hogy a községnek hitbizományi kikötéssel kétezer hold birtokot adományozott. Nem kis vagyon ez, különben olyan szegény népnek, mint a szekeresi. A hitbizományi bekebelezést a község javára Haynau még életében keresztül vitte. Most, hogy meghalt a Haynau leány, Szekeres község nagy birtokhoz jutott. Mig ugyanis élt a leány, ő élvezte az örökség jövedelmét. Szekeres község gazdag lett. A Haynau birtokából. A magyar vérezőn árán megszerzett földből, amelynek minden rögéhez annyi átok és könny tapad. És csodák csodája! Szekeres község visszautasította az örökséget. Visszautasította egyhangú határozattal. Nem kell a hozomány. Határozott pedig a község érdemes tanácsa imigyen: Hagyassék a Haynau földje parlagon. És senki ki ne vessen belőle egy darabot sem. Hivassék az a föld vermezőnek és legyen átkozott „senki birtoka”. Ahol csak bogáncskóró és árvalányhaj terem. Szekeres községe pedig szegény marad továbbra is.

— A görög királyné megvakult. Berlinből táviratozzák athéni kelettel: A királynét az a veszedelem fenyegeti, hogy teljesen elveszti szeme világát. Ezért történt, hogy Athénbe hívták a trónörökös és György herceget, akit a királyné még egyszer látni akart.

— Új titkos tanácsosok. Budapestről jelentik: A király, hir szerint, Jakabffy Imrénnek és Bezerédj Pálnak legközelebb a valóságos belső titkos tanácsosi címet fogja adományozni.

— Szerenád Fábry Sándor dr. tiszteletére. Az Acsev-műhely munkásai ma este a vasutársaság vezérigazgatóját: Fábry Sándor drt névnapja alkalmából lampionos szerenáddal lepték meg. Körülbelül 300 munkás vonult a népszerű vezérigazgató lakása elé, a hol a „Szárnyaskerek - Dalkör” precíz előadott énekszámmal vette kezdetét az ünnepség. Zinner Béla főfelügyelő, műhelyfőnök vezetésével négytagú munkás-küldöttség kereste fel lakásán ezután Fábry drt, hogy előtte a munkások szeretetét és szerencsekívánatait tolmácsolja. Az ünnepelt lakása ablakából mondott köszönetet a ragaszkodás eme szép kifejezéséért. A dalkör művészi énekszámai fejezték be a meleg ünnepséget.

— Belga aviatikus Aradon. A Helios. automobil forgalmi részvénytársaság arról értesítette a tanácsot, hogy aviatikai osztálya a nyár folyamán Magyarország nagyobb városaiban bemutatja Crokett belga aviatikus repülőgépét, aki egyszeremind repülni is fog. Aradra is el akarják hozni. A tanács meghívta a társaság igazgatóját szóbeli tárgyalásra, de tudatta vele, hogy csak csekély anyagi támogatásban részesíti a város az érdekes vállalkozást.

— Tavaszi buza szokvány buza helyett. Budapestről jelentik tudósítónk: Ma délután a tőzsdetanács ülésén azzal a kérdéssel foglalkozott, vajjon szállítható-e szokvány buza helyett tavaszi buza. A kérdés azért aktuális, mert jelenleg nagy gabona-import van külföldről. A tanács Kossutányi Tamás dr. kémiai intézeti igazgató véleménye alapján kimondotta, hogy a tavaszi buza pótolja a szokvány búzát.

— Kik kaphatnak jeget? A városi jéggyár — mint azt többször megírtuk — csak napi száz méterháza termelésre rendezkedik be és ezért a tanács már most megakarja állapítani, hogy a készletet mily szükségletek fedezésére fordítsa. Elvileg elhatározta, hogy első sorban oly centrális fogyasztóknak ad el a város jeget, amelyeknél a közönség tömegesebben vásárol vagy fogyaszt élelmiszereket. Kimondotta, hogy csak az kap jeget, aki kötelezi magát a jéggyár-üzem tartalma alatt folytonos vásárlásra. A jégszolgáltatás sorrendje a következő: 1. Mészárosok és hentesek. 2. Kórházak. 3. Tejtermelők, tejesarnokok. 4. Élelmiszerárusok. 5. Vendéglősök. 6. Kávéházak. 7. A nagyközönség. A jeget házhöz nem szállítják, csak a gyárban vehető át. Kimondotta továbbá, hogy járvány esetén, vagy oly betegnek, kinek jég-szükségletét a kerületi orvos igazolja, bármikor és mindenekelőtt megelőzőve szolgáltatandó jég. Hogy a betegeknek mily módon és hol adnak jeget, azt később állapítják meg és ezért ezt a szabályrendelet tervezetét kiadta a tanács a főorvosnak és főkapitánynak véleményadás céljából.

— Halálozás. Sulyos csapás érte Waldmann J. ékszerészt. Atyja, egy szatmári tekintélyes iparos, 68 éves korában rövid betegség után elhalt.

Aki jó házi kosztot és jó hegyi borokat

akar élvezni, az keresse fel

a PARK-vendéglőt,

hol jó magyaros konyha, kitűnő kiszolgálás olcsó pénzen kapható.

Ugyanott abonensek is elvállaltatnak.

1189

Kiváló tisztelettel

Matusz Péterné

a Park-vendéglő bérlelője.

— **A gyermekkorház környékének rendezése.** A közgyűlés kimondotta, hogy az **Andrényi** gyermekkorház környékét rendezi s ott parkot létesít. A sétány elkészítése a jövő évre marad, mert a tanács nem talált rá a költségvetésben fedezetet. Az utcarendezés, melynek terve elkészült és amely kivételesen végül egy teljesen egyenes vonalú utcát teremtené, nem nyerte meg a tanács tetszését és ezért hétfő délután **Varjassy Lajos** polgármester vezetésével a tanács kieszáll a helyszínre és kitűzi az új utcavonalat.

— **Eljegyzés.** **Bauer Gyula** aradi kereskedő eljegyezte **Hundertmark Dina** kisasszonyt **Hannoverből**.

— **Kell Manó** cég ajánlja kitűnő minőségű harisnyait és keztyűit. Telefon szám 673.

— **Lelőtt diák.** Kolozsavárról jelentik: Még a múlt év őszén történt, hogy **Lázár János** szász-ludvégi örmény földbirtokos a birtokait eladta és állandó tartózkodásra Kolozsavára költözött. A volt földbirtokos, hogy egyetlen fiának, **Sándornak** gondos nevelést biztosítson s mindentől megóva tudja, a fiát beadta a piaristákhoz. A bentlakásért és neveltetésért az apa havonként 200 koronát fizetett a gimnáziumban. Múlt év karácsonyán **Lázár János** meglátogatta a fiát az intézetben s ekkor aggodva látta, hogy a **Sándor** szobatársa, egy **Török** nevű fiu karácsonyi ajándékkul két **Browning** revolvert kapott a szüleitől. Az apa az esetet bejelentette a gimnázium igazgatóságánál. A bejelentés után **Lázár János** megnyugodott, mert azt hitte, hogy a fiától az igazgatóság minden bizonnyal elvette a veszedelmes „játékot.” De nem így történt s tegnap azután, amitől az apa félt, a szerencsétlenség bekövetkezett. **Lázár Sándor** tegnap délután sétálni volt a városban. Ugy 5 óra tájban állított be ismét a szobájába. Mikor belépett, **Törökkel** találta magát szemközt, aki ráfogta az egyik **Browning-ját** és így kiáltott a belépőre:

— Vigyázz, lelőlek!

Lázár rá sem hederített a fenyegetőző fiúra, mert biztosra vette, hogy a revolver nincsen megtöltve. A következő pillanatban eldőrdült a revolver. A golyó előbb a fiu felső kabátgombjához ütődött, ahonnan félrepattanva, az állkapcsán keresztül a nyakszirtjébe fúródott. **Lázár Sándor** a következő pillanatban összeesett. A telefonon előhívott mentők a megsebesült fiut életveszélyes sérüléssel beszállították a sebészeti klinikára. Mire az ápolónők kórággyra fektették, a fiu feje már annyira meg volt dagadva, hogy az operációt tegnap még nem lehetett végrehajtani. A sebészeti klinikán az orvosok vajmi kevés reményt fűznek a szerencsétlenül járt diák életbenmaradásához. **Lázár Jánost**, az apát, a végzetes szerencsétlenségről telefonon értesítette a gimnázium igazgatósága. Az apa éppen a délutáni kávéját fogyasztotta, mikor egyszerre csak az egyik pincér az asztalához lépett s ezeket mondta:

— **Lázár** urat arról értesítik telefonon a piaristáktól, hogy a **Sándor** fiát ott agyonlőtték és meghalt.

Az apa valósággal önkivületi állapotban ugrott fel a székéről:

— **Gyilkosok!** ... Megölték a fiamat! — kiáltásokkal rohant.

Már késő este volt, mikor **Lázár János** visszatért a kávéházba, hol azután részletesen, mintegy a különös viselkedéséért önmagát mentegetve, elmondta a fia végzetes szerencsétlenségét.

— **Házasság.** **Révész Ignác**, megyei hivatalnok **Sepsi-Szent-Györgyről**, március 6-án vezeti oltárhoz özv. **Klein Ignác**né leányát, **Csikát**, a **Goldschmidt-család** rokonát.

— **Királyok hasonmása.** A természet szeret néha tréfát űzni: vannak az összetévesztésig hasonló emberek, akiknek aztán ennek következtében sokszor érdekes, sokszor kellemetlen kalandjaik vannak. **Ferenc Józsefnek**, a mi uralkodónknak van egy hasonmása, egy nyugalmazott kapitány és banktisztviselő, aki a lóversenyterre is kiszokott járni. Egy ízben kevésen mult, hogy a **Gottenthal-t** nem huzták, amikor a tribünön megjelent. Van ő felségének még egy hasonmása, egy „repülő bazar”-os, aki éjjente a kávéházakba jár. Az öreg kedélyesen szokta megjegyezni, ha a hasonlatosságról beszélnek:

— Persze, hogy hasonlítunk egymáshoz. De ő felsége nem teheti azt, amit én, ő nem járhat éjjel a kávéházba.

Vilmos német császárról akárhányszor kisütötték, hogy titokban — **Párisban** járt. Sőt akadtak, akik ezt egész határozottan állították. Végre kiderült, hogy akit **Párisban** láttak, az a császárnak egyik hasonmása, egy kereskedő. A párisiak annyira bosszantották, hogy a kereskedő végre leborotváttatta a bajuszát. — A nemrégien elhunyt **Lipót** királynak sok hasonmása volt. Az egyik a párisi **Hachette** könyvkiadó cég vezetője, a másik **Mabille** nevű nagyiparos **Brüsszelben**. A király tudott erről és egyszer, amikor egy vicclapon látta magát kifigurázva, így szóló nevetve:

— Én nem értem, mit akarnak ezek az élelapok a szegény **Mabille-től**.

Majd pedig, mikor egy kirakatban a fényképét néhány táncosnő között látta, jókedvűen jegyezte meg:

— Nagy kujon ez a **Mabille!** Sohasem unatkozik!

Aki **Párisban** a **Montmartre-ban** sétál, különös dolgot lát: egy kurta korosma ajtajában ül és kedélyesen pipázgat a — köztársaság-elhöke. **Ballières**. Természetesen ismét egy hasonmás. A derék párisiak sokat incselkednek az öreggel, aki kedélyesen veszi a tréfákat. Ugyancsak **Párisban** van **XIII. Alfonz** spanyol király hasonmása: egy újságíró. Ez akárhányszor megteszi a tréfát, hogy **Alfonz** királyt adja és a megfelelő előkelőséggel fogadja a hódolatokat. A szerepet kitűnően játssza, amíg a — borravalekra nem kerül a sor. Akkor aztán hamarosan kiderül, hogy még sem **Alfonz** király.

— **Gyilkos kísérlet a temetésen.** **Lugosról** írják: Borzalmas bűnténynek volt színhelye vasárnap délután a róm. kath. temető. Egy kőmives-munkás boszúból leszurta **Walkert** István zenetanárt, kath. kántort s életveszélyes sebet ejtett rajta. A merénylet részletei a következők:

Sturm kőmivessegédnek egy hozzátartozóját temették pár hóval ezelőtt s a temetésekor pap is, kántor is a járdára szorult föl a térdig érő sár miatt. A brutális ember menetközben rájuk kiáltott, hogy menjenek a koporsó után, mert ő nem azért fizeti őket, hogy a járdán sétáljanak. A megismételt durva támadásból botrány lett és **Straubert** minorita lelkész följelentette a kegyeletsértő a kőm. A járásbíró a beismerésben levő vádlottat nyolc napi fogságra ítélte. Tegnap kellett volna büntetését megkezdnie s elhatározta, hogy előbb leszurja a följelentő papot. Egy fiu temetését választotta ki a büntetés céljára. Mikor a menet a temetőbe ért, **Sturm** rátört **Straubert** papra s belé akarta döfni a kést: **Straubert** azonban félreugrott s a vad erővel irányzott szurás **Walkert** kántort érte. A kés hátul, a lapockák között hatolt be s a tüdőt is érte. Eszméletlen állapotban szállították haza. A seb következtében tüdőgyulladás lépett föl. A nagybeteg állapota komoly.

— **Dráma az elvált asszony miatt.** A vidám operettek világában minden özvegy vig s az elvált asszonyok körül pajkos muzsika lebeg, édes szerelmi csel szövődik s végül minden minden jóra válik. De nem igen mindig így van ez a valóságban, ebben az átkozottul reális világban. Az özvegyek sorsa gyakran szomorú és az elvált asszony iránti szerelemből sötét drámák is teremnek s ebben a világban vidám muzsikaszó helyett harangszó csendül, gyászos temetésre. Ma **Biharmegye** egyik csendes falucskájában, **Berekbőszörményben** adott gyilkos fegyvert egy fiatal legény kezébe az elvált asszony iránti szerelem.

Bak Ágnes a **berekbőszörményi** elvált asszony. Fiata volt, szép is, jó is, tüzről pattant falusi menyecske volt **Ágnes**. Elválásának történetét homály fedi, de nem is igen törődött ezzel a szomszéd **Pál-család Zsigmond** fia. A legény fiatal volt még egy kisé, de halálosan megszerette az elvált asszonyt. Szomszédok voltak, a kerítésen át udvarolgotott **Pál Zsigmond** a kackiás **Ágnesnek**. Könnyen ment az udvarlás: be volt kötve az **Ágnes** feje, a forró beszédétől sem riadt vissza. A legény hamarosan meg is kérte **Bak Ágnest**. De a **Pál-családnak** nem tetszett az elvált asszony. Egyre firtatták, hogy ha nem volt jó az első urának, majd nem lesz jó a másíknak sem. Fálébe ment ez **Bak Ágnesnek** is. És kosarat adott a legénynek.

Pál Zsigmond nem tágitott. Megkérte az asszonyt háromszor is. Mindannyiszor nemet mondott a büszke **Bak Ágnes**.

Tegnap este újból beállított **Pál Zsigmond** az elvált asszonyhoz. Megint kosarat kapott.

— **Kiséri ki a kapuig Ágnes** — mondta legény.

A kapunál megismételte régi kérését.

— Akarsz-e a feleségem lenni, **Ágnes**?

— Nem én, nem is leszek soha, **Zsigmond**!

— Meghalunk akkor! — kiáltott sötéte a legény. Revolvert rántott elő és rálőtt **Bak Ágnesre**. Az asszony hadokoiva esett össze. **Pál Zsigmond** kifutott a kertek alá és ott agyonlőtte magát.

Bak Ágnes még életben van, de az orvosok nem igen remélik, hogy felgyógyul valaha. nagyvaradi kir. ügyészség megindította a szerelmi dráma ügyében a vizsgálatot.

— **Birtokcsere.** Az aradi törvényszék telekönyvi hivatalában az elmúlt héten a következő birtokváltozásokat jelentették be: **Faur János** eladja az aradi 1431. számú tjkvben felvett **Sarkad Választé-utca 16. számú házát** 2500 koronáért **Gyurkovics Sándor** és nejének. **Karagyna János** és neje eladják az aradi 6285. számú tjkvben felvett **Liget utca 7. számú házát** 11.200 koronáért **Kovács Ferenc** és nejének. — **Óz Ágnes** elad az aradi 1600. számú tjkvben felvett **György-utcai telekből** 1 □-ölet 750 koronáért **Bugariu Illés** és nejének. — **Klatty János** eladja az aradi 4857. számú tjkvben felvett **Templom-utca 55. számú házát** 1800 koronáért **Baranyi Antalnak**. — **Szomai György** eladja az aradi 3054. számú tjkvben felvett **Orovil utca 34. számú házát** 400 koronáért **Kovács Istvánnak**. — **Pichler-Schreitter Anna** eladja az aradi 2379. számú tjkvben felvett **Demeter-utca 51. számú házát** 4000 koronáért **Tóth István** és nejének. — **Popity** nősé szül. **Lingurár Anna** eladja az aradi 6537. számú tjkvben felvett **Arok-utca 7. számú házát** 920 koronáért **Paladics György** nejének. — **Risztics Demeter** és tulajdonostól eladnak az aradi 2093. számú tjkvben felvett **Illés-utca 95. számú telekből** 479 □-ölet 3 koronáért **Fenyves Károlynak**. **Mossóty István** elad az aradi 7370. számú tjkvben felvett telekből 300 □-ölet 845 koronáért **Horn András** és nejének. — **Tóth György** és neje eladják az aradi 2822. számú tjkvben felvett **Szeglet-utca 3. számú házát** 1000 koronáért **limon János** és nejének.

ETERNA

Aradon
csakis

Weinberger

A világ legelegánsabb, legszebb, leglaposabb és legpontosabb órája

„Schild Frères Co” Granges Schwe

Ferenc és Assael H. és Fia uraknál kapha

— **Jószívek.** A szegénytanulók konyhájában az elmúlt héten Steiner Ferencné, a jövő héten pedig ménesi Lőcs Rezsóné és Keller Izsóné ügyeltek. A szegény tanulók részére Steiner Ferencné élelmiszereket adományozott. Fogadja ez uton is köszönetemet. Özv. Hauser Károlyné ezredesné, egyleti elnök.

— **Az élvágytalanság,** mely annyi embert kinez, a rossz emésztést következménye. Az emésztési hibákat a természetes Ferenc József-keserőviz rendszeres használata által (reggelenként fél pohárral ébgyomorral) játszva meg lehet javítani. 251

— **Életunt leány.** A kihágási bíró husz napi elzárásra ítélte Barb Juliskát, akit a rendőrség régebben kitiltott a város területéről, de az ismételtén visszatért. A leány mindössze 16 esztendő. Édes anyja tizenkét év óta egy igen előkelő aradi urháznál szakácsnő, a nővére is Aradon szolgál, édes atyja nincs, de azért Aradon tartózkodnia nem szabad. A törvény ostoba formalizmusa szerint a gyermek apja illetőségi helyét követi és ezért Barb Juliskát eltoloncolják valamelyik faluba, ahol természetesen senkije sincsen és megélni nem tud. A kitoloncolást azért rendelte el a rendőrség, mert a szép leányban az aludt tejnél erősebb a temperamentum és fiatal emberekkel is szöba szokott állani. Az csak olyanoknak van megengedve, akik pecsétes irással bizonyítják, hogy aradi illetőségüknel fogva erre jogot váltottak. Így írja a törvény, melyet a fiatal leány sehogyszem tud vagy nem akar megérteni, hanem úgy gondolta, hogy sokkal egyszerűbb módon vet véget a sok herce-hurcának. Ha nem engedhetik meg, hogy az anyjával és a nővérével egy levegőt szírvon és egy városban lakják, inkább eldobja fiatal életét. Ma délután a rendőrségi fogdában felakasztotta magát. Szerencséjére az őrszem észrevette és idejekorán levágta, úgy hogy életre lehetett keltetni.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az izr. népkönyha részére az elmúlt héten a következő adományok érkeztek be: Neuman Samu 100 K., Ungár Arminné, dr. Löwinger Miksáné, dr. Bácskay Béla 10—10 koronát adományozott, melyért ez uton mond hálás köszönetet az elnökség.

— **Születések és halálozások.** Az aradi anyakönyvi hivatalban február hó 26-án a következő születéseket és halálozásokat jelentették be: **Született:** Juhász József városi rendőrnök Márton nevű fia, Tóth Mihály városi rendőrnök Rozália nevű leánya. **Meghalt:** Lakatos Erzsébet 22 napos leányka, Polonyi György 30 éves kovácssegéd.

— **Kossak csász. és kir. udv. és kamara fényképész műterme.** Weitzer János-utca 3. sz. Telefon 657. 261

— **A lucernás új veszedelme.** Francia- és Olaszországból újabb lucerna magot szállítanak Ausztria-Magyarországba s több kereskedő ezen külföldi termékkel akarja gazdáinkat ellátni. Gazdasági intézetek kísérletet tettek a különféle származású lucerna magokkal s arra a meggyőződésre jutottak, hogy a magyar lucerna a legjobb, mert az idő viszontagságainak legjobban ellent tud állani, egészen tél-álló és igen dus növényzetet ad, míg az egykor oly híres Provencei lucerna mag. — miután a hírhedt turkesztáni mag után nyeretett, — nemcsak hogy sem a fagyot, sem a szárazságot ki nem bírja, hanem azonkívül rendszeren megtámadja a lisztharmat és ez annyira elgyengíti a növényeket, hogy fejlődésében nagyon is visszamarad s legfeljebb csak egyharmad rész annyi hozamot nyújt, mint a hazai lucerna. Különböző gazdáink figyelmét ezen különféle káros következményekre Mauthner Ödön magkereskedőnk úgy többrendbeli cikkeiben, mint árjegyzékében állandóan ébren tartja. 6817

— **Uri hölgyközönség szíves figyelmét felhívjuk** a Kelemen-féle legideálisabb **Mágnás-crém** szappan, puder és kézfinomítóra, mely Kelemen gyógyszerésznél Berzova, továbbá Aradon Vojtek és Weisz uraknál kaphatók. 271

— **Az előkelő hölgyek figyelmébe ajánlom** újonnan berendezett női-divattermetemet. Angol és francia osztályomban elsőrendű munkásokat foglalkoztatok s így a legképzettebb kivitelben és jutányos áron szállíthatom úgy az angol, mint a francia toalettet. Estélyi és bál ruhák, valamint belépő és színházi bluzok a legizlésebben készülnek. Tavasszi újdonságaim a közel napokban megérkeznek, ezek megtekintésére tisztelettel meghívom az uri hölgyeket. Személyes vezetésem alatt álló varró és szabászati mintarajziskolámban a II-ik kurzus március 1-én kezdődik. Itt a növendékek a saját, vagy hozzátartozók részére készíthetnek ruhákat, felöltőket stb. Külön szabászati tanfolyam varrónők és szabászati tanítónők részére. Németh Jánosné, Deák Ferenc-utca 30. sz.

— **Francia likörök legbiztosabb készítésére.** — házilag — a likör aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 279

TARKASÁGOK.

(A meleg vas.) A sok kortes-élc közül, amely gombamódra terem most a társaságokban, hadd álljon itt a következő: Egy ifju jelöltől volt szó, akinek sok kilátása van arra, hogy megválasztják.

— Hogy állsz a kerületedben? — kérdezték tőle.

— Nagyon jól állok, — mondta — mert a párt összes irányító férfiai mellett vannak. De én mégse nagyon bízom a sikerben.

— Hát miért nem? Én azt hiszem, hogy biztos lenne a megválasztásod, ha most erősen ütnéd a vasat.

— Hiszen éppen az a baj, — felelte a jelölt — hogy nem üthetem a vasat, mert egy *vasam sincs*.

(Vagyonos kártyások.) Kacagtató jelenet volt ma egyik Andrassy-téri kávéház kártyaszobájában. Két játékos órák hosszáig alsózott és amikor a poén-differenciák kiegyenlítésére került volna a sor, az egyik ezt mondta:

— Sajnálom, nem tudok fizetni.

— Nem tud fizetni? Hát pénz nélkül ült le kártyázni?

A másik zavartan szólt:

— Otthon feledtem az erszényemet.

— Ez kellemetlen, kellemetlen, — mormogta a nyerő fél, — mert akkor *miből* fogom én most kifizetni a cehemet?

(A telefonszám.) Egy postafőtiszt elemi iskolás fiacskájáról beszél, hogy vele a történelem órára a következő dolog történt:

A fiut, aki melloslag szólva hadilábon áll a sok harcot tartalmazó történelmi ismeretekkel, feladni szölitotta a tanára.

— Beszélj valamit II. József császárról, — mondta a tanár.

A fiu hadarni kezdett:

— Második József császár, második József császár, második József császár 1780—1790.

— Mielőtt tovább mondanád fiam, mond meg: micsoda II. József császár neve mellett: — 1780—1790.

A fiu nagy zavarban volt, nem tudta mit jelent az a két rejtelmes szám. Végre kibökte:

— Az anító ur, a császár telefonszáma volt.

MULATSÁGOK.

A Hajós Egylet kabaréja.

Kis számú, elegáns közönség előtt tartotta meg ma este a Hajós Egylet tánemulatsággal egybekötött kabaréját a Központi szálló dísztermében. A kabaréknak nem volt műsora és így a közönség alig vette észre, hogy a programba vett számok fele, a szereplők lemondása folytán — elmaradt. Azok azonban, akik kiléptek a pódiumra, becsülettel állottak meg helyüket és sok megérdemelt tapsot kaptak. A kabaré két női szereplőjét: Singer Rózsit és Löwy Rózsit egyszerűen ünnepelte a közönség, amire mindketten egyaránt rászolgáltak.

Vadász Armánd dr., a konferenciér csevegése után, Singer Rózsit jelent meg az emelvényen a Hajós Egylet dresszéjével, kezében evezővel és elszavalt a *Regatta-hölgy* című helyi aktualitású verset. A kisasszony szép, szabatos előadása, biztossága és szavalásának könnyed tónusa a közönséget frenetikus tapsviharra ragadta. Négyezer-ötször is kihívták előadása befejezésével.

A sikerült verset Lukács Emil poétabanktisztviselő írta.

A következő szám *Schusztar Ödön* néger-táncra volt, amelyet szintén megtapsoltak.

Duett következett most. Löwy Rózsit és Beregi Sándor énekeltek el *Tilos a csók-ból* a No ugye be jó... kezdetű dalt. Löwy kisasszony, amikor egy színésszel kiállott dilettáns-létére énekelni és táncolni, nehéz feladatra vállalkozott, amelyet azonban elsőrangúan sikerült megoldania. A közönség megújította a nívós előadást.

Végül közkívánatra Löwy Rózsit magyar dalokat énekelt cigánykísérettel. Két divatos nótát: *Sirassatok engem...* és *Rácsos kapu, rácsos ablak...* kezdetűket énekelte-érzéssel, nagy énektudással.

Kabaré után kezdetét vette a kedélyes tánemulatság. Az estélyen a következő hölgyek vettek részt:

Urasszonyok: dr. Vadász Armandné, dr. Keppich Jakabné, Schwarz Hermanné, Schreyer Viktorné, Pick Ernőné, Steiner Józsefné, Weil Józsefné, Steinitzer Józsefné, Holländer Alfrédné, dr. Singer Jánosné, Deutsch Adolfné, Kovács Jakabné, Guttmann Samuné, dr. Löwinger Miksáné, Dickert Józsefné, Löwy Mórné, Rónai Jánosné, dr. Vajda Istvánné, Freud Fülöpné, Éles Arminné, dr. Éles Gézáné, Ottovay Józsefné, Darvas Lajosné, Sági Henrikné, Hervai Bernátné (Kisjenő).

Urleányok: Obláth Margit, Kassovitz Gréte, Steinitzer Etta, Kovács Terike, Löwinger Ilia, Rosenbach Ilus (Temesvár), Guttmann Irma, Löwy Rózsit, Vajda Olga és Mariett, Freud Ilus, Singer Rózsit, Reisz Lenke, Darvas nővérek, Hervai Viola (Kisjenő).

(=) A Toldi Athletikai Klub ma este a Fehér Keresztben pompásan sikerült bálát rendezett, amelyen a következő hölgyek vettek részt:

Asszonyok: Molnár N.-né, Blau Lipótné, Özv. Iritz Sándorné, Heller Ernőné, Schiffer Dávidné, Szendrői Józsefné, Kiss Józsefné, Farkas Andrásné, Rózsa Károlyné, Özv. Rohán Antalné, Grünwald Ferencné, Égető Jánosné, Ecker Fülöpné, Maidt Emilné, Demján Lajosné, Dusovszky Józsefné, Katkó Istvánné, Faragó Józsefné, Gadó Györgyné, Sinkmann Sándorné, Deutsch Sándorné, Faragó Józsefné, Stein Sándorné, Szerinka Vilmosné, Ristterer Antalné, Mizera Józsefné, Schrott Lajosné, Printz Mórné, Husz Sándorné, Eberlein Józsefné, Hezmann Ferencné, Luck Áronné, Markó Jánosné, Vidák Pálné, Fried Márkusné, Neuman Jánosné, Major Antalné, Schiller Lajosné.

Leányok: Bajnok Erzsike, Blau Katinka, Spitz Margitka, Heller Józsa, Schiffer Manika, Szendrői Manika, Kiss Iluska és Rózsika, Farkas

Divatos
fűzők és különlegességek

ugy készen, mint
mért után a leg-
jobbak készülnek

Pilcz Irma
fűzőkészítőnél
ARAD, Deák Ferenc-utca 2. szám.

A vidéken lakó hölgyek kérjenek mértékvetel utasítást.

Uj angol és francia női szabóság

Arad, Szabadság-tér 17.

Wittenberger H. és Jaczkó József cég alatt a drezdai tanfolyam bevégezése után, úgy a külföldön, mint Budapesten szerzett több évi tapasztalataim alapján a fenti cég alatt

női divattermet

nyitottunk, hol úgy az angol, mint a legdiszesebb francia toilleket a legmagasabb izlésnek megfelelően készítem. A mi nek meggyőződéséről a tisztelt hölgyközönség szíves pártfogását kérjük.

Kiváló tisztelettel

Jaczkó József.

Iréne, Rózsa Irma és Nusi, Robinek Lujza, Grünwald Jolánka, Lázár Rózsika, Ecker Margitka, Domján Juliska, Dusovszky Mariska, Katkó Rózsika, Faragó Ilonka, Gadó Mariska és Lujza, Sinkmann Vali, Riszterer Herminke, Stein Jucika, Szerinka Erzsike, Schrott Hajnalka és Irénke, Mizera Mariska és Margit, Mencerz nővérek, Ruz Erzsike, Eberlein Juliska, Fruchter Erzsike, Kluk Nelli, Czako Mariska, Markó Emike, Vidák Rózsika, Fried Margit, Mayer Erzsike, Neumann Gizike, Schiller Irmuska, Bodnár nővérek, Székely Viktorka (Világos).

(=) Tea-délután. A polgári leányiskola volt növendékei által létesített Iskolatársnők Szövetsége harmadik tea délutánja (társasösszeje-vetele) a filharmonikus hangverseny miatt márc. 6-rol a következő vasárnapra, márc. 13-ára lett halasztva.

Aradi Ipar- és Népbank

Intézeti tőke 3,300.000 korona.

A banknak vannak értékes eladó házai,

melyek igen előnyös feltételek mellett szerezhetőek meg.

Betéteket

1122 a lehető legjobban kamatoztat.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDES.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, február 26

Amerika 1 1/2-el magasabb. Kínálat, vételkedv korlátozt, néhány vagyon 10 fillérrel olcsóbb.

Arak 50 kilónkénti számítva:

	Dél sárlat	2 órai sárlat
Tengeri 1910. májusra	6.42-6.43	6.39-6.40
Buza 1910. áprillisa	13.71-13.72	13.70-13.71
Zab 1910. áprillisa	7.36-7.37	7.39-7.40
Rois 1910. áprillisa	9.26-9.27	9.20-9.21
Buza 1910. októberre	11.31-11.32	11.30-11.31
Buza 1910. májusra	13.51-13.52	13.50-13.51
Rois 1910. októberre	8.31-8.32	8.32-8.33

Zárul 3 órakor

Utótőzsde üszletelen.

A Temesvári Lloyd-Társulat terménycarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Arak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1910. február 26.

Buza (szokvány-minőség):

75 kilogrammos uj ...	13.30-13.40
76 " " " " " " " "	13.40-13.50
77 " " " " " " " "	13.50-13.60
78 " " " " " " " "	13.60-14.70

Buza (Temesvári keresk. áru):

75 kilogrammos uj ...	13.20-13.30
Rois uj ...	8.70-8.80
Arpa uj ...	6.30-6.35
Zab uj ...	6.75-6.80
Tengeri régi ...	5.95-6.00

Budapest kőbányai sertéskereskedelem.

— Február 26. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül súlyban — fillérig; közép páronként 400-400 kilogrammig rjedő súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül súlyban 162-64 fillérig; fiatal közép páronként 251-320 kilogrammig terjedő súlyban 16-164 fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban 166-170 fillérig.

Sertéselészám: február hó 23. napján volt készlet 24077 darab, február 24. napján felhajtott — darab, febr. 24. napján elszállított 223 darab, február 25. napjára maradt készletben: 23 854 darab. A hizott sertés üalet irányzata élénk.

Felölös szerkesztő:

BOLGÁR LAJOS.

Láz

és egyéb gyengítő betegségek után a teljes egészség gyors visszanyerésére a

Scott-féle csukamájolaj Emulsió

biztosan kipróbált szer.

Kellemes ízű és könnyen emészthető és ennélfogva sokan vehetik, akik más szereket nem tudnak bevenni.

A SCOTT-féle EMULSIÓ

azonfelül sokkal hatásosabb is. A tisztaság ideálja. 5741/4

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 60 fillér.

Kapható minden gyógyszertárban.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1910. évi február hó 27-én:

Délután 3 1/2 órakor mérsékelt helyárrakkal:

A görög rabszolga.

Operette 3 felvonásban. Szövegét írta: Oren Halt. Zenéjét szerző: Johnes Stiney. Fordították: Makai és Pásztor.

SZEMELYEK:

Heliódorus	Polgár S.	Iriaz	Sz. Rontay B.
Aspasia	Dios y Nusi.	Menapolisz	Benkőné.
Automia	Wlassák V.	Curius	Endrey Gy.
Markus	Kulcsár J.	Solius	Gerő János.
Archias	Boda Ferenc.	Luciana	Kun Irén.
Diomed	Odry.	Flavia	Zalay Margit.

Közdete délután 3 és fél órakor.

Este 1/2 8 órakor, rendes helyárrakkal

C, bérlet.

C) bérlet.

Trenk báró.

Operette 3 felvonásban. Jókai Mór regénye után írta: Willner A. M. és Bodanszky R. Fordította: Hervay F. Zenéjét szerzte: Albini Félix.

SZEMELYEK:

Trenk Ferenc	Beregi S.	Stecher	Benkőné.
Schwalbenau	Dióssy Nusi.	Boillabaisse	Boda Ferenc.
Marica	Zalay Margit.	Traufenbach	Kulcsár L.
Nikola	Kun Irén.	Wurzbacher	Polgár S.

Közdete este 7 és fél órakor.

SZULTÁN ÖRRAS

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek királya, bór- és dús lithion-tartalmu ásványvíz.

Igazgatóhely: Budapest, IV. Ferencz körút-utca 22. Köthetőség: EPERJES.

Főelárusítók Aradon: Dür Gusztáv, a városházán szemben, telefon 118. Nagy Farkas, telefon 268. Fejér Gyula, telefon 71. sz. 281

URÁNIA SZÍNHÁZ.

(Bárd Simonyi-utca 1. sz. Szabadság-tér mellett.)

Műsor 1910. február 27-én, vasárnap:

1. A Rajna Költől Bingenig. Természet után. — 2. Menekülés a fé. vképések elől. Kacagtató. — 3. Márványbánya St. Beutban. Természet után. — 4. Boby felfedez az északi sarkot. — 5. Itó herceg tenetése. Természet után. — 6. Az erdősz. nászéjszakája. Mulatságos. — 7. Egy alkalmi komorna. Komikus. — 8. A párisi árvízkatagstrófa.

Előadások délután 3 óráig kezdve.

Utolsó előadás kezdete este 10 órakor.

NYILTTER.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon kedves ismerőseink, jóbarátaink és rokonainknak, kik megboldogult halottunk

Lefkovits Adolf ur

e hó 23-ikán végbement temetésén úgy személyes megjelenésükkel, mint részvényt nyilatkozataikkal iparkodtak nagy fájdalomukat enyhíteni, ez uton mondunk szívvel jövő hálás köszönetet. 1188

Kuvin, 1910. febr. 26.

Lefkovits család.

A fogak közt maradt ételmaradékok szétbomlásából minden ember szájában főként az éjjeli

alvás alatt savak és rothadási mikrobumok keletkeznek, melyek a fogakat megálmadják. Ezek okozzák a fogszuvasodást a szájbűzt és a kínos fogfájást. Semmiféle fogtisztító szer meg nem szünteti ezen bajokat oly gyorsan és biztosan, mint a Sztraka Menthol-fogszippan. Gyógyszertárakban és drogériákban ára 1 kor. Kapható: gutori Földes Kelemen ur gyógyszerárában, valamint Vojtek és Weisz urak droguériájában, Aradon. 12

Fekete Sas

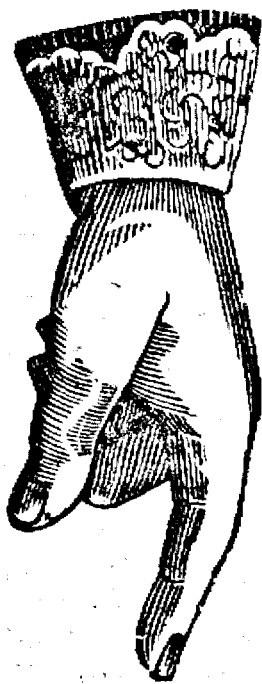
Nagy szálloda.

Arad, Boczkó-utca 5. sz., átjárat Zoltán-utca.

Teljesen ujonnan, fényesen berendezve. Szobák minden árban. Étterem elsőrendű konyhával, zenével. Figyelmes kiszolgálás, különös tekintettel tisztán kezelt zamatos borokra. Asztaltársaságok részére különösen alkalmas separék.

Lóvasút megállóhely.

Autobusz megállótól 3 perc.

HA hull a haja vagy korpás a fejbőre

mint a legtokéletebb
és biztos hatású szert,
egyedül a világhírű

**Dr. William Patterson-
féle**

American Hair-Petrol-t

használja.

Egy üveg ára 2 kor.

Főraktár

Arad és vidéke részére:

HÁNZU NESTOR

Vöröskereszt Drogeria

Arad, Weitzer J.-u. 2.

Magyarországi vezérképviselő:

Barabás és Stefanovits,
Budapest, Alagut-utca 5. szám.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYÁNAK

heti kimutatása.

Hivatalos helyiség Szabadság-tér 7. sz. l. em.

Telefon 294. sz.

Telefon 294. sz.

Hivatalos órák: délelőtt 9—1 óráig.

Vidéki megkeresésekre — azoknak, a kik a körnek nem tagjai — csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk.

1910. február hó 26.

Keresünk:

Vidékre: 1 bőr, 4 fűszer, rőfös és rövid, 1 kézmű, 2 rőfös és divat, 2 vas és fűszer és 6 vegyes szakmabeli magyar, román és részben német, tót és szerb nyelvismerettel bíró segédet.

Ajánlunk:

1 mérlegképes könyvelőt, 8 irodistanót, 1 pénztárosnőt, 8 fűszer és csemege, 4 vegyes, 5 rőfös és divat, 2 vas és fűszer és 3 fűszer és rövidáru szakmabeli segédet.

Az elhelyezés teljesen díjtalan; az Aradi Kereskedők Köre tagjai előnyben részesülnek.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA

Klein Sándor,
titkár.

Keppich Zsigmond,
igazgató. 301

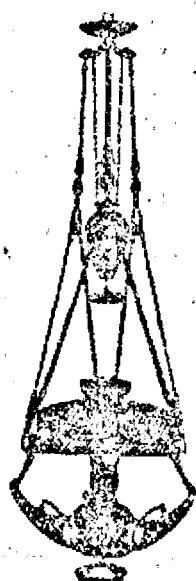
Számtalanszor bevált

6345

húgyhomoknál és
hólyaghurutnál,
mint a húgysavval
megkötő szer.

Tulzsufolt raktár miatt

mélyen leszállított árakban kap-
hatók legújabb és legizlősebb
üveg, porcellán és mosdó-
készletek. Nagy vá-
laszték függő és
asztali lámpákból.

Legutányosabb forrás 321

figurális dísz tárgyakból.
Legjobb minőségű china- és al-
paca-ezüst dísz tárgyak, ugyszin-
tén elsőrendű evőeszközök.

Képkerekek

óriási választék, több mint 400
új izlőses minta van állandóan
raktáron.

FISCHER MÓR, Andrásy-tér 30. szám
(Fischer Eliza-palota.)
Megyei és városi telefon szám 568.

Óriási választék menyasz-
szonyi kelengyéből.

A következő

ujdonságok

érkeztek

KERPEL IZSU

90,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába:

Kabos E.: Mária látogatói, Móricz Zs.: Sári
bíró, Földes J.: A kuruzsló, Szomaházy J.: A férj-
hezmenés művészete; Kaffka: Csendes valósá-
gok. Szomory: Az isteni kert, Ignotus: Kisére-
tek, Csergő: Levelek, amiket meg nem írunk,
Ady E.: Szeretném, ha szeretnének, Lager-
löf Z.: Az antikrisztus csodái, Heltai J.: Irók,
színésznők és más csirkefogók, Molnár F.: Li-
liom, Cholnoky V.: Tammuz, Pakots I.: Madam
Napoleon, Villiams A.: Korunk találmányai,
Vrabély Á.: Vigabbnál vigabb históriák, Mal-
ling M.: Az első konzul regénye, Szomaházy
I.: Lila test, sárga sapka, A ma krónikája,
Molnár F.: Ketten beszélnek, Kenedi: Az
élet könyve, Kupcsai: A boldogság kis ká-
téja, Feuillet: Szibill története, Ignotus: Följegy-
zések, Egó: Pest és pestiek.

Németben: Frensen G.: Klaus Heinrich
Baas, Mann Thomas: Königlich Hoheit, Zol-
titz F.: Eva wo bist du? Bronson H. G. Meeres
gold. Ewers H.: Der Zauberlerhling oder die
Teufelsjäger. Bartsch: Elisabeth Kött, Lager-
löf: Gösta Berling, Croker: Die jüngste
Miss Mowbray, Cerrii.: Evae Aphrodite. Jakobsen,
Die Lore am Tore, Höcker: Ich grolle nicht,
Twain Mark: Des Treulosen Ende, Schneider
M.: Nebenwege, Skowronek: Sarah und Hagar
Upton Sinclair: Metropolis, Kipling Rudyard:
Lang Latte & Genossen, Gerseorf: Anna Monikas
Launen, Brandenfels: Madame Nett, Erhard E.:
Die Lehnjungfer, Ida Boy Ed.: Nichts über
mich, Fischer W.: Die Freude am Licht, Kah-
lenberg: Spielzeug, Hartwig: Der blaue Diamant
Werner: Siegwart, Schobert: Ich gehe meine
Strasse, Schubert: Miserere nobis, Jerusalem
Else: Der heilige Skarabäus.

Kölcsönként havi 1 kor. 20 fill, vagy kös-
tenként fizetve 8 fillér.

A könyvek ulak és tiszták!

Vidéki bérlek

is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba

is meglepő szép

ujdonságok érkeztek!

Zenemű-kölcsöntári díj havi 1 kor. 40 fill,
vagy füzetenként 14 fill.

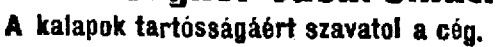
Zerkovitz: Ujjé! A ligetben nagyszerű.
Lehár: Zigeunerliebe, Zerkovitz: Előadás vé-
gén, Erbe Viktor: Katonazene, Ferenczy Gy.:
Miért? Kun M.: Hajnali dal. Weiner: Néger
smokk, Szabad-e a menet? Darewsky: Ön ez
a nő? Szepessy: Züllő nóták. Albini: Báró
Trenk. Sajó: Üres a fészek. Raimann: Tipp
mamsel. Nádor: Boldogtalan voltam Zerk-
ovitz: De jó volna, Califano: Carmela mia.
Sas Náci: Asszony nóták. Balázs: Valaki-
nek muzsikálnak, Huszka: Rébusz báró, Lehár:
Fürstenkind. Weiner Oh Löwinger. Nougé-e, de jó.

**Egyes könyvek és egész
könyvtárak vétele; könyv-
tárak kiegészítése és
berendezése.**

KERPEL IZSU,

könyv-, zenemű és papír
kereskedése Aradon.

Telefon 885. sz.

Megrendeléseket házhoz szállítunk.

Nem kell többé

Fiume, Triest, Budapest, Bécs, mert az

951

ATLANTIKA

KÁVÉ és TEA BEHOZATAL

minden cégnél **jobban és olcsóbban** szállít
naponta többször frissen **kávét**
pörkölt **teát**
erős angol és zamatos orosz
valódi jamaicai **rumot**
ARAD, Andrassy-tér 20 sz. Telefon 609.

Szétküldés vidékre bérmentve.

rőnek, szükség esetén becsárom alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Kisjenőn, 1910. évi február hó 24. napján.

Blaassa,
kir. járásbíró.

1183.

766—1910. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kisjenői királyi bíróióság mint telekkönyvi hatóság közli, hogy Urszoi Todor végrehajtónak Hegedüs György végrehajtást szenvedő elleni 82 kor. 18 fill. tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék. a kisjenői kir. járásbíróióság területén levő Szintye községben és határában fekvő, a szintyei 918 sz. tkvben A. I. 1. sorsz. alatt irt beltelkes házra az árverést 893 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1910. évi április hó 25-ik napján délelőtt 9 órakor Szintye község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár alacsonyabb árban eladni nem fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át, vagyis 89 K. 30 f. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 3 §-ában kijelölt óvadékképes érték-papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő a bánatpénzt az árverés befejeztével nyomban a vételár 10% áig kiegészíteni köteles.

Kir. járásbíróióság mint tkvi hatóság.

Kisjenőn, 1910. évi február hó 3. napján.

Tabajdy,
kir. ítéltáblai bíró.

1186

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótlék

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult körkörüben. Eszénál és meghűléseknél.

Figyelem! Silány hamisítványok miatt bevételekor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti áruakat fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és ügyszőlő minden gyógyszerárban kapható. —
Főraktár: Török József gyógyszerész, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerár az „Arany országház”,
Prágában, Elisabethstrasse 5. sz.

327

100—1910. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közli, hogy a kisjenői kir. járásbíróióságnak 1909. évi V. 522—2. számú végzése következtében Dr. Glück Géza ügyvéd által képviselt Mátyás Lajosné javára, 211 K. 40 fill. s jár. erejéig 1909. évi december hó 15-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2310 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: üszök, lovak, kocsi, vetőgép stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a kisjenői kir. járásbíróióság 1909. évi V. 522. számú végzése folytán 183 kor. 50 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Nagyzerinden leendő megtartására 1910. évi március hó 19-ik napjának délután 3 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet íg-

Varga János

Arad, Deák F.-u. 30.

Kész butoráru üzlet.

Rendeléseket elfogad úgy asztalos, mint kárpitos szakmában legjutányosabb árak mellett.

Új kárpitos és disztó műhely

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Arad, Boczkó-utca 11. szám alatt egy

kárpitos és disztó műhelyt

nyitottam. — Raktáron tartok mindenféle divánok, ottománok, matracok és összeállítható vaságyakat legjutányosabb árak mellett.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkákat házon kívül is, egyúztintén javítások szolid és figyelmes kiszolgálással.

Szíves pártfogásért esedezik

Schreier János,

kárpitos és disztó 1142

Boczkó-u. 11.

KÉPVISELŐK

(esetleg HÖLGYEK)

kerestetnek a vidékre, magas jutalékkal egy 25 év óta fennálló cég részére, olyan cikkekre, amely minden háztartásban könnyen eladható. Ajánlatok az eddigi foglalkozás és referenciák megjelölésével: P. F. 298. an Rudolf Mosse, Prag, címre küldendők. 8226

Czipész-üzlet áthelyezés!

Van szerencsém az igen tisztelt vevőimet és a nagyközönséget értesíteni, hogy régi jóhírnévem örövendő 996

cipészüzletemet

szemben Kossuth-utca 3. sz. alá helyezem át, hol is a mai kor igényeinek teljesen újonnan rendezem be.

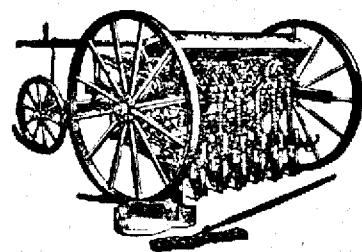
Főtörökvésem, hogy saját készítményű legdivatosabb női, férfi és gyermek-cipőimmel legjutányosabb árak mellett igen tisztelt vevőimet kielégítek.

Szíves pártfogást kér, kitűnő tisztelettel

Czernóczky Mihály,

ur. és női cipész.

Vevőink általános megelégedettsége
a legjobban tanúsítja gyártmányaink jószágát és azok szolid szerkesztését.
Elsőrendű kivitelben szállítunk:

Takarmánykészítő-gépeket

kézi-járgány és motorhajtásra,

vető-gépeket,

arató-gépeket,

gabonatisztító-gépeket,

cséplő-gépeket, szőlőszájto és zuzókat

kézi-járgány és motorhajtásra, valamint minden másféle gazdasági gépeket.

Ph. Mayfarth & Co.

gazdasági gépgyár, vasöntőde és gőzházor

Alapítlatott 1872 **Bécs II.1, Taborstrasse 71.** 1050 munkás

Kitűntetve több mint 650 arany, ezüst éremmel, stb. 219

Részletes árjegyzék ingyen. Képviselek és viszont elárultók kerestetnek.

Paladics György asztalos mester

Főműhely: Árok-utca 7. szám.

Fiókműhely: Deák F.-utca 33.

Elvállal legjutányosabb árak mellett mindennemű épület és bútork munkákat, ugyszintén üzlet, iroda berendezéseket és portálakat. Vid.kre árkülönbözet nélkül.

574

Költségvetés díjmentes.

Ujjonnan berendezett üzletemben a legujabb divatu I. Hükel és Böhm-féle legkitünőbb minőségű valódi nyulszőrből és saját készítményű

Tavaszi és Nyári kalapjaimból

nagyválasztéku raktárt tartok.

Női model szalmakalapok nagy raktár.

Ugyszintén panama és más kalapok festését, javítását és tisztítását jutányos áron elfogadom, cilinderok vasalását azonnal eszközölöm.

A t. közönség szíves pártfogását tisztelettel kéri

Bittenbinder Konrád

Arad Deák Ferencz-utca 24. sz.

Szöllőknek gőzekével

50-70 cm. mélyre való rigolozását jelenleg a pankotai uradalomban dolgozó gőzekével elvállalja

Wolff Ernő,

Budapest-Kelenföldön.

Érdeklődők kéretnek, hogy f. é. március hó 20-ig fenti címre forduljanak.

1160

Aradi ipar- és népbank.

Ekszer-zálogosztály.

Árverési hirdetmény.

1910. évi március hó 8-án d. e. 9 órakor az Aradi Ipar- és Népbank zálogosztályában a következő számú és 1909. évi december hó végéig lejárt ékszer-, arany- és ezüst-tárgyak alapszabályunk 46. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett fognak elárvereztetni, u. m.:

8365	8429	8435	8481	8677	8816	8981	9129	9134	9203	9225	9274
9492	9514	9784	9804	9940	10010	10045	10440	10451	10526	10535	
10584	10851	10857	10921	11010	11025	11088	11096	11178	11248		
11281	11365	11367	11370	11387	11400	11471	11515	11567	11570		
11622	11624	11631	11651	11656	11660	11670	11679	11688	11711		
11743	11744	11884	11982	12007	12185	12205	12291	12318	12344		
12388	12459	12482	12802	12837	12957	13012	13064	13287	13332		
13391	13556	13557	13629	13713	13726	14165	14229	14329	14338		
14488	14490	14499	14570	14675	14769	14857	15064	15176	15243		
15401	15417	15525	15643	15730	15736	15927	16080	16145	16364		
16378	16392	16577	16719	16766	16931	17047	17246	17321	17370		
17373	17611	17675	17726	17742	17821	17910	17911	17941	18080		
18033	18115	18127	18201	18284	18285	18348	18371	18396	18405		
18417	18456	18505	18634	18657	18837	18876	18886	18908	18941		
18974	19189	19281	19282	19430	19697	19707	19906	19917	19997		
20038	20078	20094	20176	20324	20351	20352	20503	20559	20661		
20664	20671	20696	20699	20715	20860	21006	21023	21115	21116		
21132	21137	21140	21221	21280	21360	21449	21463	21500	21530		
21545	21547	21599	21619	21766	21768	21814	21876	21878	21879		
21940	21974	82	87	100	120	128	147	157	159	219	220
325	329	341	364	401	423	458	459	484	513	601	641
675	818	832	938	963	974	1050	1090	1117	1120	1154	1165
1167	1177	1203	1251	1255	1408	1597	1887	1932	1983	1997	2031
2037	2048	2128	2138	2157	2188	2264	2277	2305	2315	2344	2349
2353	2374	2419	2440	2458	2522	2566	2574	2595	2612	2616	2635
2676	2695	2718	2728	2743	2832	2835	2850	2857	2858	2870	2895
2902	2907	2934	2971	3018	3020	3024	3027	3042	3054	3061	3064
3069	3075	3081	3083	3101	3112	3117	3125	3164	3203	3228	3239
3280	3298	3309	3327	3352	3429	3438	3466	3484	3487	3489	és 3491,

Arad, 1910. évi február hó 12-én.

1016

Az igazgatóság.

Kisebb

vizimalmot keresek

megvételre vagy haszonbérbe ki-
zárólag olyan vidéken, hol „pa-
raszt őrles” van. 6781

Megkeresések

Kovács József

építész

Budapest, VI. Andrassy-ut 51

Telefon szám 242.

Elektromos erőátviteli
motorokat

kikölesönöz, elad és fel-
szerel 631

Kalmár József

villanyvilágítás, tele-
fon és villamos csengő
berendezési vállalata

Arad, Salacz-u. 2.

Uj cég Aradon.

Alulírottak tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy
helyben 1161

József főherceg-ut 12. (Fodor és Reisinger-ház)

nyersbőr, liszt termények, gabonaneműek és hüve-
lyes veteményekből nagykereskedést nyitottunk.

Mindezen cikkekben nagyban és kicsinyben vételekkel és
eladásokkal foglalkozunk.

Szíves pártfogásért esedezünk

Halmos és Dressnandt.

Megnyílt!! Megnyílt!!

a

MIKÁDÓ

kávénagypörkölt társaság Budapesten.

Központ: VI., Andrassy-ut 35.

Uj kávéraktára ARADON:

Lázár Gyula és Daimel Lajos

Andrassy-tér 18. szám.

Telefon 344.

Szabadság-tér és Asztalos

Sándor-u. sarkán. Telefon 90.

cégeknel.

1091

Aki igazán jó kávét kíván inni, az csakis a mi folytonosan
frissen pörkölt különleges

kávékeveréseinket
vegye, mely oly új módszer szerint pörköltetik, mely által a
kávé valódi ereje és zamata megmarad.

A Mikádó kávé kedvelt, mert öt legjobb kávé keveréke, finom
és zamatos, naponta friss, kiadós és ezáltal — olcsó!!

: Kizárólagos : „Mikádó-keverék” kg. 4 kor.

különlegességünk : „Udvari-keverék” kg. 5 kor.

Saját érdeke — megpróbálni!

Alapított 1882.

Telefon 688. szám.

Bruckner Lipót

butorgyár, kárpitos és diszítő

ARAD, Andrassy-tér.

Matzky-cukrászda mellett. Neuman-palota.

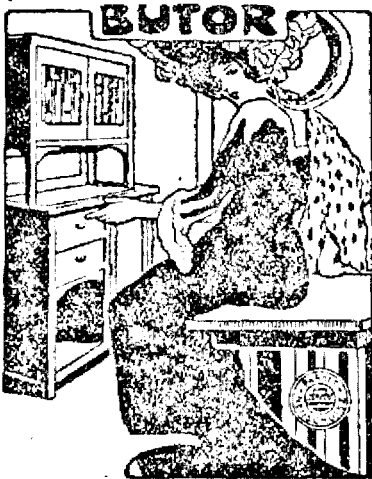
Ajánlja saját készítményű, szolid kivitelű butorait:

Hálószobák 190 forinttól kezdve.

Ebédők . . . 140 forinttól kezdve.

Szalongszobák 95 frt. kezdve.

NEUSCHLOSZ Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás.

Kedvező fizetési feltételek.

A Neuschlosz-féle hírneves tömör keményfa butoroknak kizárólagos elárúsítása. ::

Az országos magyar vasutas-szövetség szállítója.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan intéztetnek el.

Gondos anyák

legjobban cselekszenek, ha gyermekeiknek átlátszó tiszta kelemes izű Hajós-féle

Csukamájolajat adnak.

Jó és kellemes ízénél fogva felnőttek és gyermekek egyaránt szívesen veszik; a gyomrot nem terheli, sőt az étvágyat még fokozza. Ara egy üvegnek 2 korona. Uvakkodjunk mindennemű keveréktől (Emulsiók) mert azok mindenféle idegen szert tartalmaznak és csak alig csukamájolajt.

Fagydagánatok

elmulasztására Fagyviszke-tesség biztos megszüntetésére

legjobb szer a „Frigin“. Ara 1 üveg ecsettel és utasítással 70 fillér.

Legjobb fekete

Hajfestő

a „Melogen“. Egy pár perc alatt bármely haját vagy bajuszt a legszebb állandó fekete színné lehet festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. Ara 2 korona.

Kitűnő amerikai gummi

a „Niter“ 6 darab egy eredeti fémdobozban 2 korona.

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárban ARAD, Andrassy-tér 22. sz. a megyeházzal szemben. —

Alapított 1888.

Telefon szám 459.

Müller J. és Fia

ruhafestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosó gyára

ARADON, gyár és iroda: Tökölly Imre-utca 40—42.

Gyűjtőtelepek: József főherceg-ut II. sz., Forray-u. 2b. sz., Asztalos Sándor-u. 2—3. sz.

Vidéki gyűjtőtelepek: Déva, Brassó, Gyulafehérvár, Segesvár, Vajdahunyad, Szászváros, Székelyudvarhely.

Tisztelettel tudatjuk a n. é. közönséggel, miszerint 50 év óta fennálló országos hírű

ruhafestő, vegy ruhatisztító és fehérnemű gőzmosó gyárunkat

ujabban megnagyobbítottuk és a legmodernebb gépekkel szereltük fel s így nemcsak a bel, hanem a külföld bármely hasonló gyáraival a versenyt felvesszük.

Vegyileg tisztítunk vagy festünk mindennemű férfi és női ruhákat, felöltőket, gyermek ruhákat, teljesen egészben minden bontás nélkül, továbbá butorszöveteket, függönyöket, himzéseket, csipkéket, keztyűket, szőrméket stb. stb.

Fehérnemű-gőzmosógyárunkban, mely kitűnő gépekkel van ujonnan felszerelve, mindennemű maró anyag, (mely a fehérneműnek ártana kizárásával) hófehéren mossuk, bármilyen fehérneműket, de főleg gallérokat, kényeseket, férfi ingeket stb., melyek moderna fényező gépeinkkel fényezve teljesen új kinézetet nyernek.

A n. é. közönség eddigi pártfogását megköszönve, kérjük további szíves megbízásait

kiváló tisztelettel

Müller J. és fia.

Postaküldemények gyorsan és gondosan eszközöltetnek.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Magyarországi kiadásban
gyon ad a
Kiadóhivatal:
József főherceg-ut 22. szám.
Telefon szám: 181.

Tudakozódásai körük a hirdetés alatt levő címekre vonatkoznak.

AN apró hirdetések előre fizetendők.

Kiadóhivatalban minden szöveges hirdetésnek ára 6 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. — Családot kereső vagy családunk ajánlása apró hirdetés 20 szögig 80 fillér, minden további szöve 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 10-20 fillérért és 1 koronáért kaphatók lapunk elárultó helyein.

Hirdetéseket felvételnek a
Kiadóhivatalban:
József főherceg-ut 22. szám.
Telefon szám: 181.

Akinek

ismeretség híján

házastársra,
sevelőre,
üzletvezetőre,
szövegíróre,
segédre,
leányra,
gazdatisztra,
kulcsárra,
venczellőre,
kertészre,
kulcsárra,
gazdasszóra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodászolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége.

Aki

eladni kíván

ingatart,
szongorát,
port,
gyümölcsöt,
gabonát,
üzletet,
műhelyt,
lakást, stb.
vagy

Aki

mindenféle vétel vagy bérbevitel cél-
jából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbizto-
sabbban értezt, ha az

ARADI KÖZLÖNY

kis hirdetési

rovatát használja.

Zálogházból

gyémánt és brillians fülbevalók
és gyűrűk, aranyláncok, minden-
féle ékszereket ezüstműveket ki-
váltak és vesznek. Farkas Streicher
Arad, Tökölly-tér 1. 508

Melyik fiatal urleány

velna hajlandó megismerkedni szö-
rakozás céljából, egy 23 éves fia-
tal emberrel? „Házasság nincs ki-
zárva”. Pontos címmel ellátott le-
velet kérek „Szórakozás” jellegre
a kiadóba. 1158

Valóban nem tudom

kerüljem-e vagy kövessem, ha is-
mét egyedül látom? 1200

Eladó

egy jókarban levő üstház rézüsttel
megtekinthető Rákóczi-u. 24. sz.
ajtó 2. 1181

English Lady

Londoner desires position in Arad,
au-paire-cause of changing tamilly
travel M. Smith. dr. Prigel. Arad,
Kazinczy-utca 4. 1177

Kereskedősegéd,

szakképzett vasáros, ki a magyar,
román és némileg a német nyel-
vet is bírja és egy jóerkölcsű ügyes
fiu tanulónak felvétetik. Duffek Kál-
mán vas- és fűszerkereskedőnél,
Pankotán. 1071

Fiatal özvegnél,

vagy magános uriaszonnánál. Csí-
nosan berendezet külön bejárati
utcai szobát keres havonként 15-20
napig Aradon tartózkodó tisztviselő.
Ajánlatot „Kellems otthon” alatt
a kiadóhivatalba kérek.

Eladó

egy 5 éves hat ló erejű jókarban
levő Hoffer és Schranz gyártmányú
cséplőgép garnitur, Kreitler Lipót
géptulajdonosnál, Ujszentanna. 1172

Eladó

kerülősi pusztán fekvő 6 öl fű-
széna és 15 öl zabszalma, Kreitler
Lipót, Ujszentanna. 1172

Jó minőségű

tégla Baszista Jakab téglatelepén
kapható. Bővebbet Szent Péter-tér
8. szám. 1162

Egy jóforgalmu

szatócsüzlet berendezéssel és jog-
gal együtt más vállalat miatt el-
adó. Bővebbet a kiadóban. 1190

Billiárd eladó.

Egy jókarban levő forgatható
és egy gámbol billiárd jutányos
áron eladó. Értekezhetni Mikes
Kelemen utca 20. sz. Bartók Jó-
zsefnél. 1195

25-én este

háromnegyed 7 órakor a Minerita-
palotától a Pick üzletéig elveszett
egy csetneki csipke fehér papir-
ban, kérem a megtalálót, lenne
szíves azt Pöltemberg-utca 15. sz.
alá elküldeni, mert végtelen nagy
szükségem van rá. Özv. Komlósy
Sándorné. 1184

Házhoz szállítjuk

10 perccel a vonat érkezése után
az összes fővárosi napilapokat, élc
és szépirodalmi újságokat. Előfi-
zetéseket eredeti árban elfogadjuk
a lapokhoz járó összes kedvez-
ményekkel (könyvajándék, naptár,
stb. Ingusz I. és Fia újságvállalata
Arad, Andrassy-tér 16. 671

Értesítem

az uriközönséget, hogy József fő-
herceg-ut 1. (Városházával szem-
ben) a Bocskai-téri mosóintézetem
részére felvételi helyiséget nyitot-
tam. Tisztelettel, Triebel M.-né 1194

Saját termésű

kitűnő minőségű gyoroki boraimat
palackokban, új bor literje 28 kr.,
6-bor 1906. évi 40 kr 1908. évi
84 kr-ért árusítom. Polyák Lajos,
Teleky-utca 14. 1072

Telefon 348.

Husserl Manó
bádogos
vizvezeték szerelő.

Javitások 161

olcsón és gyorsan.
Arad, Szt. Pál-utca 11.

Sarok ház

2 üzleti helyiséggel Kasza-utca 8.
eladó. 1084

Közel a Szabadságtérhez

egy, két utcára járó földszinti, ké-
nyelemre elhelyezett 6 szoba, elő-
és fürdőszobából álló családi ma-
gánház, mely villanyvilágítással és
vizvezetékekkel el van látva, elköl-
tőzés miatt olcsó áron eladó. Bő-
vebbet ott helyt Bercsényi Mik-
lós-utca 5. szám. 1099

Veszek magánházat

a belvárosban 4 szobás lakással,
kerttel. Levélajánlatok „Kertay”
névre a kiadóhivatalba kéreknek.
1126

Nyaraló

mellett, építésre alkalmas 1425□-
öles terület kapható Barackán. Er-
tekezhetni Aradon, Erzsébet-körut
12. ajtó 2. 1115

Szöllőkaró

bármily mennyiségben kapható
Czukur Lászlónál Aradon és Lip-
pán. 1185

Megvételre

keresek egy házat 3 szobás lakás,
konyha, hozzávaló melléképülettel,
jó kut vagy vízvezetékekkel, nagy
udvar és kerttel. Ajánlatot a ki-
adóba „Házvevő” címen kérek ár
és feltételek megjelölésével. Tör-
lesztés előnyben részesül. 1189

Német kisasszony kerestetik

három gyermek mellé, kik 5, 6,
9 évesek. A kisasszony családtag-
nak tekintetik és kitűnő bánás-
módban részesül. Cím a kiadóhi-
vatalban.

Kereskedelmi iskolát

végzett gyakorlottabb keresztyén
fiatlembert alkalmazást nyer 150
kor. kezdőfizetés mellett. Ajánla-
tok „Önálló” jelige alatt a kiadó-
hivatalba kéreknek. 1148

3-4 szobából álló lakás

lehetőleg istálló és kerttel a bel-
városban első vagy második ke-
rületben március elsejére kereste-
tik. Ajánlatok „Lakás” jeligével a
kiadóba adandók. 1141

Nyugdíjas

máv. főkalauz 3000 korona bizto-
sítékkal keres egy bizalmi állást.
Cím a kiadóban. Közvetítő díjaz-
tatnak. 1182

Modern hálószobák

és egyéb butorok jutányos áron
eladók Molnár Antal urnál, Part-
utca 4. 1179

A kiadóhivatalban a követ- kező levelek átvehetők:

A. B., Törökúti, Társ, „Djónó”.
Teljes gépműhely berendezés, Ra-
bod vagyok 874, Gyors munkás,
Két butorozott szoba, Tisztviselő
Arad jeligékre. — Házi kisasszony
Békéscsaba közelebbi címet kér-
jük, mert beérkezett leveleket
nem tudjuk továbbítani.

Házmester kerestetik,

előnyben részesülnek azok, kik a
vizvezeték kezelésében jártassággal
bírnak. Cím a kiadóban. 1178

Eladó szőlő.

Györökön 2 kis hold termő szőlő,
ára 4400 korona. Bővebben Arad,
Bercsényi-utca 9. sz. alatt. 1151

38 éves szőlő özvegy,

magányos öreg urhoz kisebb ház-
tartás vezetésére ajánlkozik. Cím:
özv. Nicsovcics Sándorné, Nagylak.
1188

Ritka alkalom!

Uj beszerzés folytán a raktáron
levő levélpapírokat 30-40% enged-
ménnyel, — a rongált dobozuakat
pedig minden elfogadható árban áru-
sitom. „Clio” az egyetlen tökéletes
tölthető tollszár. Jótállás mellett
adom el. Kölcsonkönyvtáram 275
oldalas magyar jegyzéke megje-
lent. Kerpel Izsó könyv- és papir-
kereskedése Aradon. Telefon 385.
sz. 525

Keresek

egy csinosan butorozott szobát
mellékkutatóban. Ajánlatokat „szoba”
címen a kiadóba kérek.

Jzletes házi koszt

kapható Deák Ferenc-utca 15 sz.
ajtó 1.

Képek, irómappák,
díszes és egyszerű könyvbe-
kötések és minden e szakba
vágó munkát készítünk
kiválóan felszerelt könyv-
kötésszaktánkban, hol e mun-
kálatakat kitűnően képzett
szakmunkások végzik. Aradi
Nyomda, Bészvénytársaság,
Arad, József főherceg-ut 22.

Ajánljuk

a városházzal szemben levő mosó és
fényvasaló intézetet. 1198

Jó fizetéssel

ejárusítónót keresek játék- és dísz-
műáru üzletben. Csak azok ajánl-
kozzanak, akik hasonló szakmá-
ban alkalmazva voltak. Bővebbet
a kiadóban. 1201

Ügyes vasalónő

saját lakásán vállal mosást és va-
salást. Sárossy-utca 2. sz. 1186

Nagy alkalmi vásár!

Bárki meggyőződést szerezhet arról, hogy csakis
Kilényi C. és Társa
 kék golyóhoz címzett áruházában
 József főherceg-ut 11. szám alatt

szerezheti be legelőnyösebben mindennemű női
 ruhaszövet, barchet, vászon, kész fehérnemű és
 trickó áru szükségletét.

Gyermekjáték félárban.

Diamant Jerő

épület- és díszmű-bádogos.

Műhelye és

kész áru raktára: Ka-
 zinczy-utca 1. (Polgári flusko-
 lával szemben.)

2841—1919. kh.

Hirdetmény.

Laendler Aladár aradi lakos
 Boros Béni-tér 20, Radnai-ut 2.
 Fa-utca 5. és Erzsébet kir.-kört
 57. sz. a. telkén egy brikettsajtoló
 gép felállítására telepengedély iránt
 folyamodván az 1884. XVII. t. c.
 27. §-a értelmében a telep hely-
 szín tárgyalására határidőül folyó
 évi március hó 10. napjának d. e. 11
 órájára kitűzték, a melyre az ér-
 dekeltek ez uton is meghívattak.

Arad, 1910. évi február hó 21.

Sarlot,
 főkapitány.

1196

774—1910. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kisenői kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közli, hogy Mahler Alfréd budapesti cég végrehajtónak Wirsching József és neje végrehajtást szenvedő elleni 70 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék, a kisenői kir. járásbíró területén levő Ottlaka községben és határában fekvő, az ottlakai 983. sz. tjkvben A. I. 1. sorsz. alatt foglalt beltelkes házra az árverést 853 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1910. évi április hó 26-ik napjának délelőtti 10 órakor Ottlaka község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár 2/3-ánál alacsonyabb árban eladatni nem fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 100%-át, vagyis 85 korona 30 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Vevő a bánatpénzt az árverés befejeztével nyomban a vételár 100%-ig kiegészíteni köteles.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Kisenőn, 1910. évi február hó 4-ik napján.

Tabajdy,
 kir. írókötőbiz. bíró.

1187

Bükkfa

Aprított házhoz szállítva

100 ko. 2 kor.

kapható.

1192

Alsó Molnár utca 24.
 a csillaghoz.

Meghívó.

A pankotai hegyközség
 folyó évi március hó 6-án dél-
 után 2 órakor évi rendes ta-
 1180 vaszi

közügyűlését

tartja, melyre a hegyközség szöl-
 löbirtokosait ezennel tiszte ettel
 meghívja az elnökség.

Tárgyi

1. Számvizsgálók jelentése a múlt évi számadások megvizsgálásáról.
2. A folyó évi költségelirányzat és kivetések megállapítása.
3. Netaláni indítványok.

15378—1909. kh.

Hirdetmény.

Laendler Aladár aradi lakos
 Boros Béni-tér 20. sz. a telke mel-
 lett falerakóhely létesítése céljából
 telepengedély iránt folyamodván,
 az 1884. XVII. t. c. 27. §-a értel-
 mében a telep helyszín tárgyalá-
 sára határidőül folyó évi március
 hó 10 napjának d. e. fél 11 órája ki-
 tűzték, a melyre az érdekeltek ez
 uton is meghívattak.

Arad, 1910. évi február hó 21.

1197

Sarlot,
 főkapitány.

Új női- és férfi szabó műterem.

KATONA LÁSZLÓ

Arad, Szabadság-tér 1. sz. a.

Van szerencsém a n. é. városi
 és vidéki nagyközönség b. figyel-
 mét felhívni újennan megnyit

női és férfi szabó
 műtermemre,

hol minden e szakmába vágó mun-
 kát legelőnyösebben s legelőnyösebb
 ár mellett elvállalok.

Szíves pártfogásért esadezik

Katona László,

női és férfi szabó, Szabadságtér-
 1. szám alatt. 581

Arad, Szabadság-tér 1. sz. a.

Értesítés.

Van szerencsém igen tisztelt
 volt vevőimet és a n. é. közön-
 séget értesíteni, hogy

Arad, Boros Béni-tér 9. sz.
 liszt, cukor, só, hüvelyes vetemé-
 nyek és kenyérüzletet nyitottam.

Főtörökvésem leend, hogy min-
 denkor friss és jó áruimmal figyel-
 mes kiszolgálás mellett igen tisz-
 telt vevőim minden igényét leg-
 jobban kielégítek. 1044

Szíves pártfogást kér

kiváló tisztelettel

Zabán János,
 a Zeltler Rud. 11 és Társa cég volt
 üzletvezetője.

1199

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közön-
 ség b. tudomására hozni, hogy

néhai Barthl János
 lakatos üzletét

saját nevem alatt fiamnak ifj.
 Barthl Jánosnak vezetése
 mellett tovább folytatom és min-
 dennemű e szakmába vágó mun-
 kát és javításokat elvállalok és
 pontosan eszközök. Tisztelettel

özv. Barthl Jánosné
 Arad, Rákóczi-utca 9.

1199

2 darab

szépen felett mangolica faj

tenyészkán

eladó

a fazekas-varsándi kör-
 jegyzőnél. 1191

Telefon Ujszentanna 12.

Könyvkötészetünkben
 tanulóleányok

3 korona kezdőfizetéssel

felvétetnek.

Nagymennyiségű

pléh-pánt

és

maculatura

jutányos áron

eladó.

Eladó ház.

Az aradi Wesselényi-u.

1. számú ház és telek

eladó.

Bővebb felvilágosítást ad

Cukor László,

az aradi munkásbiztosító pénztár elnöke

921

(Boros Béni-tér 11. sz.)